

Фармерське життя

THE FARMER'S LIFE

Виходить кожної середи — Published every Wednesday

Адреса:

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

Address:
Cor. Pritchard Ave. and McGregor St.
Winnipeg, Man., Canada

WINNIPEG, MAN.

WEDNESDAY, FEBRUARY 19th, 1936. No. 8 (568). VOL. XII.

РИК XII. 4. 8 (568). СЕРЕДА, 19 ЛЮТОГО 1936

ПРИЙДЕ ДО БУНТУ, ЯК СОЦІАЛЬНИЙ КРЕДИТ В АЛБЕРТІ ПРОВАЛИТЬСЯ

Едмонтон, Алта. — "Якщо соціальний кредит впаде в Алберті, тоді прийде до повстання сил, яких до цього часу беріли на щоденну справу справедливості." Таку заяву зробив Г. Е. Вайт, соціаль-кредитовий посол на округ Летбридж, забираючи слово в дебати над троновим промовою.

"Невдача соціального кредиту не означає вибір ліберальної або іншої партії. Вона означає, що ті, яких звичайно називають "андердог" (люди, що живуть гірше собак), покажуть свої зуби, і те, що Ротні перетерпає, буде виглядати лагідним в порівнянні до того, що люди в Алберті — Ред, "Ф. Ж." приймуться пережити", сказав Вайт.

Вайт заявив, що він говорить як професійний інженер, який має 15-літній досвід у відношенні між працею а капіталом.

Звичайно, Вайт не бажає бачити смерть капіталу, тому він остерігає капіталістів, щоб вони не децю попустили фермерам і робітникам і таким чином врятували свою шкіру перед остаточним гнівом трудящих, який може вибухнути, коли уряд соціального кредиту не перевидає в життя своїх передвборчих обіцянок.

Е. П. Фостер, соціаль-кредитовий посол на округ Три Гилс сказав, що теперішній депресія є з розумом планована фінансистами світа.

Польська поліція тортурє і розстрілює селян в їх хатах

Варшава. — Газета "Роботник", орган ППС, пише, що делегація Оборонної Ліги громадянських прав людини відвідала 13 лютого міністра юстиції Міхайловського і вручила йому при цій нагоді заяву "Останній поділ" на Волині.

"Роботник" не подає змісту заяви, але обмежується лише до згадки, що міністр Міхайловський приобіцяв "зробити слідство в цій справі і покарати винуватців".

Журнал "Інформація Прасове", що друкується в Парижі, пише:

"Тридцять поліцаїв увійшли в хату селянина Червонького в селі Корчми. Поліція арештувала Червонького і вбила його на три кроки від хати. Після того вивели жінку і п'ятирічного сина до вбитого чоловіка. Вказуючи на тіло вбитого, поліція сказала: "Гляди тут лежить ваш комісар". Після цього тіло вбитого забрали до міста Луцька.

В селі Мотилька, на Волині, поліція зробила трус у кількох селян, а відтак повисила їх. В селі Зорнище, поліція застрілила двох чоловіків, за підозрілих у антифашистській діяльності, і власника хати, в якого вони були. Поліція в місті Луцьку ранила пострілами двох комуністів".

Журнал далі вказує, що фашистський терор шораз більше і більше шаліє не тільки на Волині, але також в інших повітах Західної України. В селі Седлище Любимського повіту, лише цей журнал, застрілено перед кількома тижнями Миколая Герба, за підозрілого в комуністичній діяльності. В селі Ратай, у Львівському воеводстві, поліція напала на мітинг антифашистської групи і без всякої перестороги почала стріляти, ранивши серйозно чотирьох. Двох з них, Михайла Юрка і Тоху Копчацького, вzięто до шпиталю в безнадійному стані. Решту учасників мітингу поліція забрала на поліційну станцію, де в брутальний спосіб побила їх. В селі Кидейщині, у Львівському воеводстві, поліція важко збила чотирьох селян, на яких мала підозрення, що вони підтримують антифашистський рух".

В селі Мотилька, на Волині, поліція зробила трус у кількох селян, а відтак повисила їх. В селі Зорнище, поліція застрілила двох чоловіків, за підозрілих у антифашистській діяльності, і власника хати, в якого вони були. Поліція в місті Луцьку ранила пострілами двох комуністів".

Журнал далі вказує, що фашистський терор шораз більше і більше шаліє не тільки на Волині, але також в інших повітах Західної України. В селі Седлище Любимського повіту, лише цей журнал, застрілено перед кількома тижнями Миколая Герба, за підозрілого в комуністичній діяльності. В селі Ратай, у Львівському воеводстві, поліція напала на мітинг антифашистської групи і без всякої перестороги почала стріляти, ранивши серйозно чотирьох. Двох з них, Михайла Юрка і Тоху Копчацького, вzięто до шпиталю в безнадійному стані. Решту учасників мітингу поліція забрала на поліційну станцію, де в брутальний спосіб побила їх. В селі Кидейщині, у Львівському воеводстві, поліція важко збила чотирьох селян, на яких мала підозрення, що вони підтримують антифашистський рух".

ВІДЛОЖЕНО НА ПІЗНІШЕ ПШЕНИЧНУ КОНФЕРЕНЦІЮ У ВІННІПЕГУ

Оттава. — Відложення пшеничної конференції у Вінніпегу, що мала відбутися 25 лютого, вказує на те, що найдаліше наступного тижня парламентна комісія буде розслідувати діяльність пшеничної ради, чого домагався консервативний провідник Бенет.

Причиною відложення пшеничної конференції є те, що В. К. Айлер, домінільний міністр торгівлі й промислу, який мав бути на цій конференції, не зможе виїхати з Оттави, бо він мусить бути присутній, коли комісія буде розглядати справу пшеничної ради.

Розслідування пшеничної ради буде переводити парламентна банкова комісія. Кажуть, що Бенет буде домагатися розслідування діяльності пшеничної ради тільки від 12 до 14 грудня, бо він хоче знати, що сталося в цих двох днях, коли Аргентина піднесла ціну на свою пшеницю і в той сам час пшеничні ціни на збіжжівій біржі у Вінніпегу раптово піднялися.

Але в ліберальних колах говорять, що на парламентній комісії для розслідування пшеничної ради не закінчиться. Ліберали думають, що треба буде створити королівську комісію, яка перевела б слідство відносно пшеничного питання від 1930 року аж по сьогоднішній день.

Оттава. — Відложення пшеничної конференції у Вінніпегу, що мала відбутися 25 лютого, вказує на те, що найдаліше наступного тижня парламентна комісія буде розслідувати діяльність пшеничної ради, чого домагався консервативний провідник Бенет.

Причиною відложення пшеничної конференції є те, що В. К. Айлер, домінільний міністр торгівлі й промислу, який мав бути на цій конференції, не зможе виїхати з Оттави, бо він мусить бути присутній, коли комісія буде розглядати справу пшеничної ради.

Розслідування пшеничної ради буде переводити парламентна банкова комісія. Кажуть, що Бенет буде домагатися розслідування діяльності пшеничної ради тільки від 12 до 14 грудня, бо він хоче знати, що сталося в цих двох днях, коли Аргентина піднесла ціну на свою пшеницю і в той сам час пшеничні ціни на збіжжівій біржі у Вінніпегу раптово піднялися.

Але в ліберальних колах говорять, що на парламентній комісії для розслідування пшеничної ради не закінчиться. Ліберали думають, що треба буде створити королівську комісію, яка перевела б слідство відносно пшеничного питання від 1930 року аж по сьогоднішній день.

ПШЕНИЧНА ПРОГРАМА УРЯДУ ВИКЛИКАЛА ЗАНЕПОКОЄННЯ НА СВІТОВИХ РИНКАХ

Лондон. — Пшенична програма канадського уряду викликала серйозне занепокоєння на світових ринках, пише газета "Файненшл Нюс".

Газета мала на думці рішення канадської пшеничної ради, яким вона постановила в якнайкоротшім часі продати більшу кількість канадської пшениці й таким способом дожитися нормальній пшеничній надвишці в Канаді.

Газета каже, що навичка пшениці в Канаді є зараз 100,000,000 бушлів більша від нормальної, та що цих 100 мільйонів бушлів Канада постановила позбутися перед закінченням теперішнього збижжівого сезону, тобто перед місяцем серпнем н. р.

Щоб це досягнути, пшенична рада буде примушена застосувати програму скоротити продажі в кількох наступних місяцях, а це може довести до упадку ціни. Коли ж Канада вирішить продовжити час ліквідації цієї надвишки, то пшеничні ціни можуть зашиститися менше, ніж більші стійкі.

При кінці газета пропонує щоб представники британської пшеничної індустрії відбули конференцію при кінці цього місяця і придумали якийсь план, як збільшити домашнє вживання пшениці.

Лондон. — Пшенична програма канадського уряду викликала серйозне занепокоєння на світових ринках, пише газета "Файненшл Нюс".

Газета мала на думці рішення канадської пшеничної ради, яким вона постановила в якнайкоротшім часі продати більшу кількість канадської пшениці й таким способом дожитися нормальній пшеничній надвишці в Канаді.

Газета каже, що навичка пшениці в Канаді є зараз 100,000,000 бушлів більша від нормальної, та що цих 100 мільйонів бушлів Канада постановила позбутися перед закінченням теперішнього збижжівого сезону, тобто перед місяцем серпнем н. р.

Щоб це досягнути, пшенична рада буде примушена застосувати програму скоротити продажі в кількох наступних місяцях, а це може довести до упадку ціни. Коли ж Канада вирішить продовжити час ліквідації цієї надвишки, то пшеничні ціни можуть зашиститися менше, ніж більші стійкі.

При кінці газета пропонує щоб представники британської пшеничної індустрії відбули конференцію при кінці цього місяця і придумали якийсь план, як збільшити домашнє вживання пшениці.

Уряд Болгарії посилює терор проти трудящих по всій країні

Софія, Болгарія, 12 лютого. — Тривога й занепокоєння болгарського фашистського уряду проявляється в зростаючій кількості вбивств і кровопролитті. Зріст єдиного фронту болгарських антифашистів заставляє фашистський уряд не лише настановляти поліцію для викривання "конспірації", але й знаходити великі труднощі в справі розслідування вбивства двох визначних болгарських селянських провідників "Невідомі особи" вбили Ганева, бувшого посла парламенту селянської партії з Дулгемірі, округу Вурнас, коли він заїмав ресторан, в якому стикався з бувшими політичними друзями.

Андреев, також бувший посол селянської партії і директор агрикультурного банку, арештований разом з полковником Велчевом, чомусь нагло помер в тюрмі. Ця нагла смерть викликала велике підозріння, головні після того, як виявилось, що від Андреева поліція вимушувала "зізнання". Тюремні лікарі видали за яви про смерть Андреева, що суперечать одна одній.

Поліція на днях вилучила наїзди на помешкання робітників і арештувала понад 20 осіб, яких обвинувачує за комуністичну діяльність.

В Плевен розпочалася судова розправа проти 21 антифашистів, яких також обвинувачують в комуністичній діяльності і розповсюдженні нелегальної літератури.

В недавній судовій розправі в Пловдиво засуджено чотирьох есерів від трьох до чотирьох років тюрми, а шістьох студентів засуджено на кількарічні тюремні речини також за незаконну діяльність.

Софія, Болгарія, 12 лютого. — Тривога й занепокоєння болгарського фашистського уряду проявляється в зростаючій кількості вбивств і кровопролитті. Зріст єдиного фронту болгарських антифашистів заставляє фашистський уряд не лише настановляти поліцію для викривання "конспірації", але й знаходити великі труднощі в справі розслідування вбивства двох визначних болгарських селянських провідників "Невідомі особи" вбили Ганева, бувшого посла парламенту селянської партії з Дулгемірі, округу Вурнас, коли він заїмав ресторан, в якому стикався з бувшими політичними друзями.

Андреев, також бувший посол селянської партії і директор агрикультурного банку, арештований разом з полковником Велчевом, чомусь нагло помер в тюрмі. Ця нагла смерть викликала велике підозріння, головні після того, як виявилось, що від Андреева поліція вимушувала "зізнання". Тюремні лікарі видали за яви про смерть Андреева, що суперечать одна одній.

Поліція на днях вилучила наїзди на помешкання робітників і арештувала понад 20 осіб, яких обвинувачує за комуністичну діяльність.

В Плевен розпочалася судова розправа проти 21 антифашистів, яких також обвинувачують в комуністичній діяльності і розповсюдженні нелегальної літератури.

В недавній судовій розправі в Пловдиво засуджено чотирьох есерів від трьох до чотирьох років тюрми, а шістьох студентів засуджено на кількарічні тюремні речини також за незаконну діяльність.

НАРОДНИЙ ФРОНТ ВІДНІС ПЕРЕМОГУ У ВИБОРАХ В ІСПАНІЇ

Мадрид, Іспанія. — В загальних виборах в Іспанії, що відбулися минулої неділі, народний фронт відніс велику перемогу, вибираючи більшість своїх послів до парламенту. На ах 472 місць в парламенті, народний фронт здобув 238 місць. Наляканий цією перемогою іспанський уряд думає проголосити воєнний стан в цілій Іспанії.

РІФ ПІДПИСАВ КОРОТКУ ФОРМУ ПРИСЯГИ НА ВІРНІСТЬ НОВОМУ КОРОЛЕВІ

Виндзор, Онт. — Ріф Бендверт і муніципальна рада в Сандвич Іст тавниши згодилися підписати так звану коротку присягу вірності королеві Едвардові VIII після того, як тиждень тому вони відмовилися підписати довгу форму присяги британськму департаменту муніципальних справ в Онтаріо.

Перед підписанням короткої присяги ріф Леверт, який вважає себе за соціаліста, виголосив коротку промову на засіданні муніципальної ради, в якій пояснив своє становище. Він сказав, що не бачить причини чому послі домініального парламенту мають підписувати коротку форму присяги, яку мені предложено підписати, сказав Леверт, є сама в собі небезпечним знаряддям в руках капіталістів, коли її підніме хтонебудь і коли небудь.

Леверт заявив, що він має пошану до короля Едварда VIII, але не має довіря до капіталістичної системи і до парламенту, які цю систему підтримують.

Виндзор, Онт. — Ріф Бендверт і муніципальна рада в Сандвич Іст тавниши згодилися підписати так звану коротку присягу вірності королеві Едвардові VIII після того, як тиждень тому вони відмовилися підписати довгу форму присяги британськму департаменту муніципальних справ в Онтаріо.

Перед підписанням короткої присяги ріф Леверт, який вважає себе за соціаліста, виголосив коротку промову на засіданні муніципальної ради, в якій пояснив своє становище. Він сказав, що не бачить причини чому послі домініального парламенту мають підписувати коротку форму присяги, яку мені предложено підписати, сказав Леверт, є сама в собі небезпечним знаряддям в руках капіталістів, коли її підніме хтонебудь і коли небудь.

Леверт заявив, що він має пошану до короля Едварда VIII, але не має довіря до капіталістичної системи і до парламенту, які цю систему підтримують.

УКРАЇНСЬКІ СЕНАТОРИ ДАЛИ ЗРАДЖУЮТЬ ІНТЕРЕСИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

Варшава, 9 лютого. — Польська Агенція Телеграфічна подає, що при дебати над бюджетом польської армії український сенатор Луцький, заявив, що українські сенатори будуть голосувати за бюджет армії, вважаючи польську армію "спільним добром поляків і українців". А притім сенатор Луцький зазначив, що хоче, щоб про те становище знав цілий польський політичний світ, бо "ця справа є для нас справою першої ваги".

Сенатор Бобровський, наляуваючи до цієї промови Луцького, зазначив, що ми є свідками добром поляків і українців". А притім сенатор Луцький зазначив, що хоче, щоб про те становище знав цілий польський політичний світ, бо "ця справа є для нас справою першої ваги".

Варшава, 9 лютого. — Польська Агенція Телеграфічна подає, що при дебати над бюджетом польської армії український сенатор Луцький, заявив, що українські сенатори будуть голосувати за бюджет армії, вважаючи польську армію "спільним добром поляків і українців". А притім сенатор Луцький зазначив, що хоче, щоб про те становище знав цілий польський політичний світ, бо "ця справа є для нас справою першої ваги".

Сенатор Бобровський, наляуваючи до цієї промови Луцького, зазначив, що ми є свідками добром поляків і українців". А притім сенатор Луцький зазначив, що хоче, щоб про те становище знав цілий польський політичний світ, бо "ця справа є для нас справою першої ваги".

ГОТУЮТЬСЯ ДО СВЯТКУВАННЯ 18-ИХ РОКОВИВ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ

Москва, 15 лютого. — Підготовка для святкування 18-річчя Робітничо-Селянської гвардійською і интервентами Червоної армії, що припадає на 23 лютого, йде вперед повним рухом. У всіх частинах Червоної армії на порядку денного є тепер бесіди про історію армії і її завдання дальшого зміцнення оборони Радянського Союзу. Особливу увагу приєнячено ролі комуністичної партії, керівної добою Червоної армії, національно-комісаріату оборони Ворошилову, маршалам Тухачевському, Будьонному, Егорові і Блюхерові.

Старі білі і громадянські війни після революції, були під манжурсько-японського війська на територію Монголії минулої середи і домагаються істерганими залишками війська.

Москва, 15 лютого. — Підготовка для святкування 18-річчя Робітничо-Селянської гвардійською і интервентами Червоної армії, що припадає на 23 лютого, йде вперед повним рухом. У всіх частинах Червоної армії на порядку денного є тепер бесіди про історію армії і її завдання дальшого зміцнення оборони Радянського Союзу. Особливу увагу приєнячено ролі комуністичної партії, керівної добою Червоної армії, національно-комісаріату оборони Ворошилову, маршалам Тухачевському, Будьонному, Егорові і Блюхерові.

Старі білі і громадянські війни після революції, були під манжурсько-японського війська на територію Монголії минулої середи і домагаються істерганими залишками війська.

ЛЕЙБОРИТИ ЗАЛИШИЛИСЯ ПРИ ВЛАДІ В ЗАХІДНІЙ АВСТРАЛІЇ

Перт, Західна Австралія. — Останній вислід стейтвоних виборів, що відбулися минулої неділі, виявляє, що лейборитський уряд на чолі з прем'єром Колиером залишився при владі з децю меншим числом послів. Лейборити виграли 26 послів, фермерська (реакційна) партія — 13, націоналісти — 10, а незалежні — 1. Разом 50 послів.

Перший раз в історії Австралії вибрано двох членів до стейтвонного (провінціального) парламенту.

ЗАТРОЄНА РИБА ПРИЧИНОЮ СМЕРТІ МАТЕРІ І МАЛОЇ ДИТИНИ НА ФАРМІ В САСКЕЧЕВАНІ

Ріджайна, Саск. — Мати й 11-місячна дитина померли, а два інші члени родини находяться в серйознім стані після того, як вони з'їли бляшанку затроєної риби. Через 40 годин після випадку нікого не було коло них, як вони лежали в неогрітій хаті на фармі, яких дві милі з половиною на північній захід від Ст. Босвелс.

Від затроєної риби померли Мрс. Корнеліус Гайберехт, 32-літня жінка, і Гелен Гайберехт, 11-місячна дитина. Корнеліус Гайберехт, чоловік і батько родини, і Абрагам Гайберехт, 2-літній хлопчик, находяться в серйознім стані в наслідок затроєння і від того, що довгий час лежали в зимній хаті.

Батько й матір нагло захворіли в той час, коли матір чистила пайпи від кухні. Родичі не мали вже сили заложити надз паппи й разом з дьбми скупчилися в хаті, щоб завітритися.

Про подобиці цієї трагедії довіданіся аж тоді, коли хворий Гайберехт з тижним трудом серед морозу, що виносив 40 градусів нижче зера, добився до хати свого батька у віддалі одної милі. Сподіваюється, що Гайберехт і його малий син Абрагам будуть жити.

Ріджайна, Саск. — Мати й 11-місячна дитина померли, а два інші члени родини находяться в серйознім стані після того, як вони з'їли бляшанку затроєної риби. Через 40 годин після випадку нікого не було коло них, як вони лежали в неогрітій хаті на фармі, яких дві милі з половиною на північній захід від Ст. Босвелс.

Від затроєної риби померли Мрс. Корнеліус Гайберехт, 32-літня жінка, і Гелен Гайберехт, 11-місячна дитина. Корнеліус Гайберехт, чоловік і батько родини, і Абрагам Гайберехт, 2-літній хлопчик, находяться в серйознім стані в наслідок затроєння і від того, що довгий час лежали в зимній хаті.

Батько й матір нагло захворіли в той час, коли матір чистила пайпи від кухні. Родичі не мали вже сили заложити надз паппи й разом з дьбми скупчилися в хаті, щоб завітритися.

Про подобиці цієї трагедії довіданіся аж тоді, коли хворий Гайберехт з тижним трудом серед морозу, що виносив 40 градусів нижче зера, добився до хати свого батька у віддалі одної милі. Сподіваюється, що Гайберехт і його малий син Абрагам будуть жити.

УКРАЇНСЬКІ ШКОЛИ ПІД ПОЛЬЩЕЮ КАТАСТРОФІЧНОМУ СТАНІ

Українські газети з Західної України пишуть, що те, що діється з українською школою на українських землях під Польщею, можна назвати тільки катастрофою. В цілій Польщі на 5,400,000 дітей у шкільному віці є 1,200,000 дітей поза школою. Найбільший брак шкіл є на українських і білоруських землях. Коли процент школи буде менше, ніж 4%, то в тернопільському воевідстві неграмотних є 40%, у станиславівським 51% у волинським 71%, а в подільським воевідстві аж 76%.

А українські націоналістичні провідники зі шкіри вискакують, щоби придобитися польським поміщикам. Є за

Українські газети з Західної України пишуть, що те, що діється з українською школою на українських землях під Польщею, можна назвати тільки катастрофою. В цілій Польщі на 5,400,000 дітей у шкільному віці є 1,200,000 дітей поза школою. Найбільший брак шкіл є на українських і білоруських землях. Коли процент школи буде менше, ніж 4%, то в тернопільському воевідстві неграмотних є 40%, у станиславівським 51% у волинським 71%, а в подільським воевідстві аж 76%.

А українські націоналістичні провідники зі шкіри вискакують, щоби придобитися польським поміщикам. Є за

ПРОТЕСТОМ ПРИМУСИЛИ МУНІЦИПАЛЬНУ РАДУ СКАСУВАТИ УХВАЛУ

Вінніпег Біч, Ман. — Муніципальна рада в Ст. Едмундсвиллі, що кожний, хто має пса, мусить платити долара лайсенсу на рік.

Таке рішення муніципальної ради суцільно обурило всіх фермерів в муніципалі. Фермери скликали масові мітинги, виставили протестні резолюції і примусли муніципальну раду відкликати рішення.

В цій муніципальній раді нема ні одного радного, який оборонив би інтереси фермерів.

Вінніпег Біч, Ман. — Муніципальна рада в Ст. Едмундсвиллі, що кожний, хто має пса, мусить платити долара лайсенсу на рік.

Таке рішення муніципальної ради суцільно обурило всіх фермерів в муніципалі. Фермери скликали масові мітинги, виставили протестні резолюції і примусли муніципальну раду відкликати рішення.

В цій муніципальній раді нема ні одного радного, який оборонив би інтереси фермерів.

РАДЯНСЬКИЙ СОЮЗ ОБМЕЖУЄ ЕКСПОРТ ДО КРАЇН, ЩО ЗНЕЦІНИЛИ СВОЮ ВАЛЮТУ

Москва, 14 лютого. — Накази видано регуляції експорту, на основі якого обмежити експорт радянського товару до Німеччини, Португалії, Румунії, Югославії і Угорщини.

Радянський експорт до зазначених країн буде дозволятися тільки тоді, коли плата за товари буде в стабілізованій валюті, як англійський фунт, американський долар, французький або швейцарський франк і голландський флорін — або в заміну за товари, дотночі яких зроблено угоду. Радянський експорт до Німеччини дозволяється тоді, коли німецькі товари будуть платити за товар закордонною валютою, або коли радянська торговельна делегация в Німеччині буде мати право платити марками за закуплені товари.

На запитання, чому зроблено нові правила, радянські урядники відповіли, що з двох причин: перше — через постійний зріст стабілізації радянського карбованця, друге — тому, що деякі країни вдали спеціальні закони у зв'язку з знеціненням їхньої валюти, що не дає можливості особам, які продають товари, свобідно витратити виручені гроші.

Москва, 14 лютого. — Накази видано регуляції експорту, на основі якого обмежити експорт радянського товару до Німеччини, Португалії, Румунії, Югославії і Угорщини.

Радянський експорт до зазначених країн буде дозволятися тільки тоді, коли плата за товари буде в стабілізованій валюті, як англійський фунт, американський долар, французький або швейцарський франк і голландський флорін — або в заміну за товари, дотночі яких зроблено угоду. Радянський експорт до Німеччини дозволяється тоді, коли німецькі товари будуть платити за товар закордонною валютою, або коли радянська торговельна делегация в Німеччині буде мати право платити марками за закуплені товари.

На запитання, чому зроблено нові правила, радянські урядники відповіли, що з двох причин: перше — через постійний зріст стабілізації радянського карбованця, друге — тому, що деякі країни вдали спеціальні закони у зв'язку з знеціненням їхньої валюти, що не дає можливості особам, які продають товари, свобідно витратити виручені гроші.

ОЛЕСЬ ДОНЧЕНКО

РОДИНА МАРТИНОВИХ

ПОВІСТЬ

(Продовження).

Голова комісії, старий більшовик, довго вдвлявся в грані знайомих лиця й сказав:

— Таких людей треба виріблювати дійсно з такого каменю.

Він висловив думку всіх присутніх.

І коли члени комісії пішли, Андрій сів у куточку і втупив очі в свій витвір. Різноманітні почуття хвилювали скульптора. Чи так він зробив, як треба? Чи не краще було б повернути командирове обличчя вбік? Чи зумів передати він вираз командирів очей?

Мартинов виймає з портфеля фотографічну картку товариша Шорса й заглиблюється (в який це вже раз?) у знайомі, рідні тепер риси обличчя. Він вивчає криве підборіддя, заломні в куточках затиснених губ. І знову дивиться довго, невідступно, на гранітну постать.

Камінь приходить заспокоєний. Скульптор зробив так, як треба. Камінь не мертвий, він дихає, живе. Ось ледве помітно піднялися від подиху і знову опустилися командирів груди... Ледь-ледь здригнулися повіки. Зараз він поверне голову й зробить крок уперед. Андрій чує, як дзвінко стукає командирове серце: тук-тук, тук-тук... Ні, це стукотять за вікном беззвездні краплини, це стукає в двері майстерні якийсь весняний день.

На ганку тверді кроки. Андрій встав і, здивований, радісний, зустрів брата.

— Сава! Яким вітром тебе принесло? Не чекав, братухо, слово честі, не чекав!..

Сава докірливо похитав головою.

— Не чекав? Гале діло, Андрію. Завтра відкриття пам'ятника Шорсові, а ти мені нічого про це, жодного слова не написав. Як же гадати довідався. Це ж мій бойовий товариш! Разом бігали біли!

Сава відпустив собі борідку і, помітно було, ще не звик до цієї прикраси. Його рука мимохіть чіплялась за чорний жорсткий килимок. Але голову, як і раніше, низько стриг, і на тімі стирчала колюча шітка волосся.

— На два дні вірвався сюди. Завтра ж увечері додому. Справи, брате!..

Він довго стояв перед пам'ятником і пригадував, пригадував... Було що згадати колишньому бійцеві. Згадав свого командира Сава Мартинова, згадав як розвивалися гарматні, як бігла полем червоноармійська розвідка, як відбивалась від петлюрівців оточений взвод солдатів і поранених бійців. Тоді з ним був товариш Шорс. Не видали командира, дочекались допомоги.

І коли повернувся до брата, Савине обличчя було не звичайне, не таке, як звик його бачити Андрій. Щось невідоме світилося в жовтуватих очах Сави. Був у його зіницях і тихий смуток, і хвилювання залагло двома ризками в куточках рота.

— Так, всього було... — вимовив навмисне різко, щоб прогнати те почуття, що ворухилося в серце, підступало до очей. — Нема командира, але життя бує. Завоювали життя, Андрію. Га? Чого мовчиш? Завоювали право бути начальниками полівідділів, скульпторами, інженерами! Пам'ятаю, мені було тоді років десять, вчився я в школі, ходив без ножа. Школка маленька, брудна. Вчила попізна-вчителька з волосатий піп... Цей піп завжди, було, говорив нам: "Вам науки не треба. Ваше діло, коли виростете, в кузні м'яса роздувати, гній вичищати. Статськими советниками вам не бути, не така в вас кров і голова не така. Ваша наука — молитви та кізьяки". Попик, безперечно, не знав, що розмовляє він з майбутніми командирами життя.

Вечері приїхала вантажна машина перевезти пам'ятник на міський майдан. До півночі працював Андрій, встановлюючи робітниками постамент. Широким полотном покрили гранітну командирів постать. На варті до завтрішнього ранку став червоноармієць з багетом.

Коли повертались додому спорожнілими вулицями, Андрій весело сміявся, вимахував руками. Почуття задоволення й вдало виконаної роботи поживало рухи, синьими заставляло битися серце. Згадав братові слова.

— Отже, кажеш, з "командирами життя"? Влучно, Сава. Попик, кажеш, не знав, з ким має справу? Чудесно! Адже ви, школярі, ніколи не признавались йому, що маєте намір будувати цепені, як твої синок...

Сава при згадці про сина посміхнувся.

— Ти про Вову? Теж росте командир! Перемога не дістається легко.

— Отже природно, майбутній конструктор обварив собі ноги.

Нічого. Все загойлось. Тепер він уже марить про страфосферу.

Наступного дня обидва Мартинови після відкриття пам'ятника, де Сава виступив з великою промовою, вийшли додому.

28

Люда Мартинова поспішала. Хутко вдигла шерстяне плаття, джемпер, брилика. Подумала трохи й поприскала себе духами.

Зачинивши за дочкою двері, Марфа Опанасовна похитала головою й зітхнула.

"Дні за дими проходять, роки снівають за водою. Не встигла й озирнутись, довга вже дівка. Ну, щастя тобі доля, Людо. Твоя справа."

Дівчина вдалася Заремба-Павловський.

Щити зруйнували не вєшь. Був на ньому такий затиснений куточок, куди не долати скрегіт заступів і покриви заселені. Тут була ханга молодого вишивку, дерева, кущів дикої малини. В гушавні біліли крила мармурового ангела. Сюди приїхали Люда й Заремба.

Мартинова тепер мовчки стрічалася з спасарем. Його ширинність спочатку дратувала, відштовхувала, а потім дівчина стала відчувати до цього смаглявого мужички непереможну цікавість.

Про Терезу Борнечука якось зовсім забула, а, стрічаючись із ним, намагалась не дивитися в його очі. Там знаходилась причина шкідливості. Тільки одна ханга, побачивши Терезу в читальні над книжкою, гомоніла до неї на його високе задумане чоло, і нещезаючий блиск його зробила її зіпці поглядами.

Бувший мексиканський президент Плоторіо Калес через довгі роки говорив безземельним селянам, що він поділить між них величезні маєтки поміщиків. Але це був тільки обман. Не дочекавшись здійснення обіцянок, селяни почали сами переводити цей процес, але почали його від маєтків самого Калеса. На картині сфотографовані мексиканські селянські жінки, які захопили в Санта Барбара великі маєтки Калеса. Але Калес нароби крику, що це "червоні", покликав жандармів і силою вигнав цих безземельних жінок з їхніми дітьми.

Підвів свої тихі очі. Їхні погляди стрілись. Він якось раптом зникнув, розгубився. Повіки його закліпали, він неприродно кахкинув. Сидів за столом вайдуватий, широкоплечий і незграбний, не знав, що сказати.

З його поведінки, по його очах побачила, що він знає про її зустрічі з Зарембою. Крутнулася. Так само, як і він, ніяково глянула на бік, схопила журнал, перегорнула кілька сторінок, не сідаючи за стіл. Потім, ніби щось згадавши важливе й невідкладне, вийшла з кімнати.

Сьогодні Заремба був якийсь відмінний. В чому полягала зміна — Люда не знала, але вгадувалась, що Левко чимсь або схвилюваний, або може дуже стомлений. Сьогодні в слюсаря не було навіть його ручних нестримних рухів, він наче сповижив. Уважно вибрав на пригорбку сухе містечко серед молодого квітневого ястру. Скинув плащ, розківав. Голос був тихий, але дихання вилягло з грудей напористо, з присвистом.

В кущах докала сполохана чечітка, зза кам'яної огорожі викочувалося велетенське жорно червоного, як заграва, місяця. Чечітка затихла. Заремба запалив цигарку, сір поруч Люди. Мовчки слухали вечір і місячний схід.

Дівчина чула його дихання, важкі, наче пригноблені якимсь тягарем, рухи. Що з ним? Хворий? Стомлений? Повернула до нього обличчя й ураз злякалась. Ніздрі йому роздувались, рот підвідрився. Ліва його рука скребла траву, праву — важко, мов чавунну гиру, поклав її на плече.

Люда скрикнула й тієї ж миті понула його хриплий голос: — Людо... Не бієш...

І від того, що він вимовляв тільки ці три слова, не в силі сказати щось інше, пояснити свою поведінку, від його перекошеного обличчя, від чавунної руки дівчині стало страшно. Його губи вляглися мертвою хваткою.

Жах і огида каламутною хвилею заклесотіли в грудях Люди. Напруживши всю свою силу, звільнила праву руку і, замахнувшись, міцно вдарила Зарембу в обличчя. Він відхитнувся і закрипив зубами. Дівчина хутко скочила на ноги.

— То це... це ти такий? — прошепотіла, задихаючись... — Не знала, що ти вмієш насильничити! Думала, ти справді Масакавий, справді... — не доказала.

Заремба дістав свій картуз і спокійно одяг на голову.

— Не хочеш? Чудачка якась... Ха-ха-ха...

Цей сміх вразив її більш за все. Бездушність, тупа жорстокість брєніли в ньому. Йї серце так стиснулось, що в грудях забило віддих. Хотіла щось крикнути — образливе, дике. Але слів не було.

Уночі Марфа Опанасовна двічі вставала й слухала під дверима в дочки. Коли Люда повернулася, мати відразу помітила, що з нею щось трапилось. Дівчина ні слова не відповіла на дивоче материне запитання й заперлася в себе в кімнати.

Марфі Опанасовні вчувались за дверима якісь приглушені звуки. Вона постукала — злегенька, тихо, двома пальцями. Люда не обізвалась.

Мати не знала, що дочка проплакала всьому ніч, глибоко заарившись головою в подушку.

29

Коли взяв слово Мануїло Чумак, Татарченко витяг свою тонку довгу шию і з викликом посміхнувся. На таранкуватому його обличчі було написано: "Говори, старий, говори, а я от не боюся тебе ні трішки! Все одно нічого путнього не скажеш!" Але вже при перших словах промови старого мастильника Татарченко ніяково засів на стільці. Він бачив навколо себе похмурі лиця, бачив очі товаришів, що відвертались від нього і в очах вскривали читав собі вірні.

Чумак почав з того, що хтось розпускає чутки про постійне горіння букс у зразковій ударній бригаді мастильників, хтось усерто намагається дискредитувати ідею ізотівського походу залізничників. Бригадир поставив питання руба:

— Хто це поширює такі чутки, товариші? Кому потрібно зайнямувати честь нашої бригади?

Мануїло великими витріщуваними очима обвів притихлі ряди бригадників.

— Ворогові потрібно. Атож, кха-кха... Класовому ворогові, товариші. І цей ворог не тільки плітки про нас пускає, він сам навмисне організував у наших бригадах горіння букс. Якій там, мовля, ізотівській пожезі? Нічого з цього не вийде путнього. Поділіться, товариші, як відчували ви поспівачі вагонів в ударній котельній бригаді Мануїла Чумака! А з нас і подано, мовляк, що варті? Ми собі не ударники, звичайні молоді мастильники.

Вірно... гукнув Безвіконний. — Це буде їхня перемога, коли зручть похід.

Зірнуть? Ні, цього не трапиться, товариші. Перемога буде наша. Ми викрили ворога. Ось він, сидить серед нас!

Чумак простяг руку і вказав на Татарченка. Голови всіх повернулись до нього.

Він уже не витяг своєї шиї, він глибоко сховав її в плечі. Наклен! — вимовив хутко, коротко. Кха-кха... Наклен? Ні, ми цього не бачили. Наклен використує тільки ви. Татарченко не втік. Таких Татарчен-

ків багато. Їх треба виявити, вимести, як сміття, з наших лав. Але ворог забув, що в нас єсть такі герої трудового фронту, як ось, скажімо, Безвіконний. Він часно помітив поповсану буксу. Про неї навмисне не сказав нам Татарченко. Він оглядав її, тепер це вже встановлено.

— Не помітив, бо хворий був, — гукнув Татарченко.

— Брехня! Виявлено й те, що Татарченко не був хворим, він симулював свою хворість, щоб не поїхати з потягом, щоб якось затушувати свою шкідливу діяльність.

— В дорозі тріснула букса! — знову гукнув Татарченко.

— Чуєте, як намагається викрутитись ворог? — вів далі Чумак. — Не властєсь! У нас єсть такі, як Безвіконний, що шідий перетін висів над колесом і лив на буксу мастило. Він врятував поїзд від аварії. У нас багато таких Безвіконних. І вони не припустять, щоб ворог переміг.

— Що тут довго балакати, — голосно сказав Маслов. — Вигнати гадюку.

— Що з ним панькатись! — підтримав хтось із мастильників.

— Правильно, Якове Макаровичу, — сіпнувся Чумак.

— Виженемо й до суду потягнемо. Не для того ми революцію робили, щоб панькатись з ворогами.

Дружно залапали бригадники в долони. А наперед уже вийшов Яків Маслов. Поглядив руду борідку, сперся на стіл. Стояв і спокійно озирав присутніх. Велика, міцна його постать наче застигла. Але враз зробив він різкий рух.

— Дивіться, товариші мастильники, — Маслов указав пальцем, — дивіться, оце він, той самий Татарченко, що хотів розкласти Чумакову бригаду, той Татарченко, що намагався перекурити розуміння нашого соціалістичного змагання. Він хотів скерувати його на свої ворожі рейки. Атож, хіба не правда, ребята? Ми тепер знаємо, як цей ворог намагався приховувати від моєї бригади той досвід, ту практику, що її запровадив у себе Мануїло Федорович. Ми знаємо, як він грімає: "Маслов у нашої бригади вчиться, він нас перемаже. Треба, мовляк, у таємниці держати нашу організацію праці, наш розпорядок, Маслов, мовляк, наш ворог!" Ось яке розуміння соціалістичного змагання хотів прищепити своїм товаришам Татарченко.

— Дурником прикидався, — знову гукнув Безвіконний.

— А тепер виявилось, — вів далі Маслов, — що не дурник він, а куркуль. Надів ягнечу макарку, а душа була в нього й єсть вовча!..

І враз Татарченко не витримав, зірвався з місця. Довготелесний, стояв перед бригадниками й вимахував, як млин, довгими руками:

— Я бачу, що всі тут нападаються на мене, наче я й справді злочинець якийсь. А хто ж? Такий же служаший, як і всі. Вірні, не догледів я трохи, бо хворий був. Туман у очах стояв.

— Це вже не вперше, — сказав Чумак. — Ти й раніше довод до горіння дві букси!

— Досвіду бракувало! Чуєте, товаришочки! — розпалювався Татарченко. — Хіба ж можна мене за це гонити? Вчити мене треба, товариші!

— Як ми тобі товариші? — гукнув Маслов.

— По злобі! По злобі! — бив себе в груди кулаками, не звернувши уваги на репліку Маслова. — Нашот куркуль, то провокація це, йй-право. Батько мій був куркулем, та я відрікся від нього. Нема в мене тепер батька! Я — трудящий!

Робітники зареготали.

— Не вірите? Бригадиром своїм, значить, довіряєте більше? А бригадирів що — йому аби орден одержати та премію!..

— Дурень ти! — не витримав хтось із мастильників. — Вовчі слова!

— Не хочу я робити більше з вами! — гукав Татарченко. — Не хочу!..

— Зоставайся! Ми тебе дуже просимо! — підвівся Безвіконний. — Ти псуватимеш букси, а ми ремонтуватимемо.

Голова робітничих зборів, мастильник із бригади Маслова, запросив до порядку.

— То, як же, товариші? Голосуватимемо? — спитав він. Назустріч йому полетіли вигуки:

— Голосуї!

— Що тут довго міркувати!

— Все ясно!

— Голосуї! Голосуї!

Збори ухвалили викинути Татарченка, як ворога й шкідливого агента.

Коли голосували, Татарченко з надією зиркав на присутніх: може таки якось трапиться, що хоч десяток голосів буде проти його виключення. Але жодна рука не підтримала його.

30

Диспечер безнадійно й одноманітно викликав селектором сусідні ділянки. Звідусюди відповідали, що поїзди стоять перед закритими семафорами, чекаючи черги. Деякі з них чекають уже по кілька годин.

Сава Мартинов знав про це становиче. Вагоми, вантажні марганцем, вогнетривим вугіллям, металом, перестоявали на підступах до залізничної станції цілими добами. Траплялось, що вагони досягали найвищого ступеня. Тоді кидали вагони на зупинці, а відцеплені паровози повертались в депо.

Тоді вантажку збільшували щомісяця. З декади на декаду піднімалась здобич марганцевої руди. Донбас почав переконувати плани видобутку вугілля. Металопромисловість зростала могутніми темпами. Районове ж керівництво не жвавило досі жодних заходів, щоб збільшити продукцію сироможність ділянки.

Мартинов запропонував негайно ж відкрити додатковий роз'їзд на дванадцятому кілометрі. В управлінні аж руками сплеснуло:

— Ви розумієте, що ви кажете? Довго сказати; відкрити роз'їзд. А коншти? Де коншти? Де додаткові коншти? Та чи знаєте ви, що для роз'їзду потрібний штаб, а на його утримання щомісячно дві у повноцінному тиснячі карбованці? А устатковані? Забули? В сто тисяч не вбереш.

Довелось вповажити, а самовидцтво пробнати товстий мур тиганши й бюрократизму доводити, що перестій вагонів тільки на двох сусідніх станціях коштує державі щомісячно більше, як три тисячі карбованців.

Всє не перунало, стомлювало. Сави ніколи не було дома. Робота забирала весь час. Зрідка тільки траплялись такі години, що їх він мав змогу присвятити синові.

(Далі буде).

КЛИЧЕ ФАРМЕРОК СТАВАТИ ЧЛЕНКИНЯМИ ОРГАНІЗАЦІЇ

МекЕлрєні, Саск. — В шій околиці, а також в сусідніх Вікс і Донкерст замешкує багато українців, які поділені на різні угруповання.

7 грудня зорганізовано тут відділ ТУРФДім, який має перед собою великі завдання до виконання і багато колот до усунення, щоб ці завдання виконати. Я вірю, що члени ТУРФДім гідно справляться з цим завданням.

В нас існує також жіноча організація, яка називається "Злука працюючих". Це є гарна назва і до цієї організації повинні належати всі жінки нашої околиці. Ми фармерки працюємо від сходу до заходу сонця, але користі з цієї праці не маємо. Наші діти майже голя, босі і часто голодні, бо реліф, що нам його дають, не вистачає навіть на мішок муки і нафту до хати, а про інші речі нема що й згадувати.

Ми, жінки повинні разом з своїми товаришами ставати в організовані ряди і боротися за краще життя. Ми вміємо працювати, користуватися лісами і зробити багато діла, щоб до управи. Наші землі літом колиються від щипання, овес, ячміння, з яких ми не маємо користі.

Лішим, товаришки, судити одну на одну, бо тим ми не поліпшимо свого положення і не приєднаємо до організації нових членкинь. Я закликаю всіх жінок ставати в ряди організованих жінок робітниць і фармерок і боротися за втримання своїх дімків та за покращання нашого життя.

Передплати собі дорожчий журнал "Робітницю" і подбаймо, щоб наші чоловіки передплатили собі "Фармерське Життя".

Членкиня.

ДОПИСУВАННЯ ДО ПРЕСИ ТРЕБА ОБГОВОРЮВАТИ НА МІСЯЧНИХ ЗБОРАХ

Кейнов, Б. К. — Хочу відважитися і написати до нашого "Фарм. Життя" бодай коротко про нашу місцевість і нашу працю в організації. В кожному числі "Фарм. Життя" я слідкую за дописами з нашої місцевості, але їх нема. Виходить, що наші члени не цікавляться тим, щоб дописувати до газети.

Є в нас такі члени, що можуть добре писати. І є про що писати. Я ніяк не можу собі пояснити, чому ми занедбуємо таку справу, як дописування до своєї преси. Ми любимо читати вже готове, написане, але чомусь не хочемо відомити читачів нашої преси про те, що ми робимо в організації.

Організаційна праця проводиться у нас напереді. Ми відбуваємо регулярні місячні збори. На зборах ми обговорюємо різні організаційні справи і вкладаємо плани нашої праці. Членів у нас нема багато, тому ми не можемо ринитися до більшших відділів. Ми робимо для організації те, що серед наших обставин можна зробити. Було б добре, щоб на місячних зборах ми поставили для обговорення справу дописування до "Фарм. Життя".

ЗІБРАКИ \$44.22 ПІД ЧАС ПРЕСОВОЇ КАМПАНІЇ

Шипши, Алта. Кампанію ми проводили по районах, яких є у нас три. В першому районі працював т. П. Воло-Волесук і зібрав \$3.40. В другому районі т. Г. П. Луцук зібрав \$5.50, а в третьому районі т. Н. П. Кирилук зібрав \$35.32. Всіх грошей ми пригнали \$44.22.

Наш відділ ТУРФДім складає щиро подяку всім, що склали свої жертви на пресовий фонд і причинилися до успішного закінчення нашої пресової кампанії і до зміцнення нашої преси.

За преском: Н.П. Кирилук, голова, Р. Козак, секр.

За Масову Розбудову Українських Робіничо-Фармерських Організацій

ПРОТИ НАЦІОНАЛІСТИЧНО-КОНТРРЕВОЛЮЦІЙНИХ УХИЛЬНИКІВ, ЗА ПІДВИЩЕННЯ ІДЕОЛОГІЧНОГО РІВНЯ НАШОГО ЧЛЕНСТВА, ЗА НОВІ МОЛОДІ НАДРИ, ЗА МІЦНИЙ ПРОВІД

(Скорочена доповідь П. Прокопчак на пленумі Поширеного ЦВК ТУРФДім)

(Продовження).

ПИТАННЯ ВИХОВНОЇ ПРАЦІ (ШКОЛИ) ТА ВЧИТЕЛІ

Останній з'їзд ТУРФДім, провівши навчальну і виховну працю по УРДШколах до того часу, схвалив резолюції по шкільному питанню, які йдуть назустріч сучасним вимогам класової боротьби, мали б грунтовно розширити стан праці серед учнів наших шкіл. Ці резолюції охоплюють:

1. Збільшення числа учнів з новим шкільним роком.
2. Організувати нових УРДШкіл в місцевостях, де є наші масові організації.
3. Забезпечення шкіл навчальними підручниками та дитячою літературою.
4. Організувати курс для підготовки вчителів для УРДШкіл.
5. Організувати вчительські об'єднання з представниками шкільних комітетів.
6. Зготовлення навчального плану для вчителів і встановлення тісніших зв'язків з ними.
7. Відвідування шкіл і контролювання їхньої праці по школах.
8. Організувати комітетів батьків шкільних дітей при школах.
9. Організувати вчительських курсів короткочасних для вчителів.
10. Тісніше співробітництво вчителів в будівлях Юнсеції.

На підставі звітності — школи існують в таких місцевостях: Едмонтон, Нью Кестл, Келгарі, Колмен, Мирнам — в провінції Альберті.

Оттава, Торонто, Торолд, Веланд, Ошава, Іст Віндзор, Тиммінс, Ексонвуд, Киркленд Лейк, Нью Торонто, — в провінції Онтаріо.

Ді Пес, Трансконна, Портедж ла Прері, Брендон, — в провінції Манітоба.

Саскатун, — в провінції Саскечеван.

Венкувер, — в пров. Бритиш Колумбія.

Монтреал, Лашін, Ст. П. Чарлз, Туркот, Фронтенак, Розмонт, — в пров. Квебек.

Щодо збільшення числа учнів в УРДШколах, як виявляють звідомлення з деяких шкіл, наші школи більшають починаючи з початку шкільного року, але прикінці року це число зменшується, в деяких місцевостях навіть дуже. Наприклад, в минулому шкільному році в Тиммінс на протязі шкільного року число учнів зменшилося на 20 учнів. Спочатком шкільного року було 74 учнів, в кінець року 54 учнів. В Летбрідж, в початку шкільного року було 27 учнів, до кінця було в школі 12 учнів, значить, 15 учнів вибуло в часі шкільного року. Те саме в Селборі, Белью, Вінніпегу, Венкувер і ін.

Причини у зменшуванні учнів при кінці шкільного року є не мало, найважливіші з них — недостатній нагляд і контроль з боку вчителів і шкільних комітетів. Не відвідують батьків шкільних дітей, не старшують у дитячих недорозуміннях, що вони дитина перестала ходити в школу. Навіть об'їзди так само стає менше причиною відвідування дітей від школи, особливо там, де шкільним наповняють на виплачуванні шкільних оплат.

2. Відкрито наповню школи в Нью Торонто і Бредон. В деяких фармерських місцевостях існують літні школи в часі вакацій. Щодо наповнення нових шкіл по місцевостях, так ця справа була в руках буржуазного секретаря ЦВК з минулого року, без певної допомоги з бо-

а центршкілком час до часу переписувався лише з шкільними, де є УРДШколи.

3. Важливою справою є постачання шкільних підручників для УРДШкіл. Зараз вже дана перша читанка для учнів початкуючих шкіл, які вже вивчили буквар. На цій книжечці будуть могли вчитися цей рік теж учні другого класу, бо книжечка для них буде нова.

Дальше треба готовити читанку другу, третю й четверту. Також немає потрібних підручників по історії й географії України, й добре було б мати для старших учнів популярний підручник політичної економії й історії робіничого руху. Зарто підібрати дещо з перекладів чи передруку матеріалів, що надавалися би для бібліотек учнів УРДШколи.

4. Хоч як потрібно є організувати навчальні курси для підготовки вчителів до УРДШкіл, досі нічого не зроблено у цій справі. Такі курси найкраще надаються в часі вакацій в літню сезону, коли немає навчання в школі, і треба зробити до цього певну підготовку в літі 1936 р.

5. В об'єднанні центршкілком на шкільний рік 1935—1936 вимагає справу скликування вчительських конференцій. Вчителі торонтонської округи планують таку конференцію відвідувати в часі різдвяних шкільних вакацій. Такі конференції можливі лише там, де місцевості є близько себе і в них існують УРДШколи. А таких округів налічується біля 5. (Монтреал, Торонто, Веланд, Форт Вільям, Вінніпег).

6. Зготовлення навчального плану вимагає відповідей підручників, на яких навчаються учні. Такі матеріали, окрім шкільного букваря для початкуючих учнів, вказівки, як працювати на книжечках дитячої літератури, подані вчителям давніше.

Щодо встановлення тісніших зв'язків з вчителями, так усі зв'язки досі були в руках секретаря ЦВК Т. Кобзея. Центршкілком був відірваний від цих зв'язків та не знав, що де відбувається, хіба що часом падали листи, що були писані впрод до центршкілкому і на підставі їх він міг мати переписку зі школами. Тому й зв'язки зі школами були далеко недостатні.

7. Від останнього з'їзду ТУРФДім з центршкілкому ніхто не відвідував жодної школи, і працю в школах можна було контролювати лише на підставі шкільних звідомлень вчителів або шкільному. А то, що й тих звідомлень не було видно, важко була контролювати працю вчителів на місцях. Дотепер справу школи ставили так, що наче б то школа була лише залежна і контролювана центральним шкільним комітетом, а радше ЦВК. Для того й провкоми та округкомі були позбавлені цієї контролю праці по школах. В майбутньому треба, щоб провкоми і округкомі так же само були відповідальні за працю в УРДШколах і мали над ними більшу контролю, як досі.

8. Організувати комітетів з батьків шкільних дітей — це дуже кілька місцевостей, де такі комітети існують і там праця в школі йде не погано. В загальному немає належного співробітництва між вчителями, шкільними комітетами й батьками. Майже вся праця в школі спадє на самого вчителя, без певної допомоги з бо-

П. ПРОКОПЧАК

ку шкільних комітетів чи вярдів УРФМС.

9. В зв'язку з до центршкілкому є домагання, щоб в часі вакацій влаштувати короткотермінові курси для тих вчителів, що вже працюють в школах. Цю справу також порушує в дискусійній тов. Кренц з Саскатуну, Саск. Звичайно, такі курси доповнювали б те знання, що його вже посідають вчителі, але яке треба піднести для кращої виховної праці в школах і допомоги належної виланувати і виконувати роботу в школі. Такі курси могли б бути провінційальні, приміром, в Альберті, Манітобі, Онтаріо.

10. В більшості місцевостей вчителі працюють одночасно в школі і в Юнсеції та допомагають будувати її. Є нарікання лише на перевантаження вчителів роботою і вони не в силі виконати своєї роботи повнотою. Треба на місцях звільнити вчителів від таких робіт, що їх можуть виконати інші члени, а їм дати змогу працювати інтенсивніше на полі виховання дітей і молоді.

Отже, товариші, тут я вам подав звіт роботи в УРДШколах від останнього з'їзду ТУРФДім з кількістю шкіл так, як це подав мені центршкілком. Що ж для нас виявляє цей звіт? Перш за все ми бачимо занепад шкіл та те, що не у всіх наших відділах є дитячі школи. І тут ми маємо те характерне в нашій організації явище: — ухвали і постанови приймаємо гарні, а от виконання їх нікудишні. Тут треба було подбати нам про те, щоб резолюції останнього з'їзду по шкільному питанню були виконані.

Отже, товариші, виконання цих резолюцій та виправлення всієї системи виховної праці в школах стане можливе зі зміною на краще нашого ставлення до цього питання, зокрема до вчительських кадрів. Питання виховної праці в школах тісно і невід'ємно зв'язане з питанням людей, що могли б цю справу як слід поводити вперед. Цими людьми впершу чергу є вчителі, а далі й ми з вами, бо тільки ми нією справою зацікавлені й повинні про це дбати в інтересі нашої організації та робіничого руху. Та на жаль цього зацікавлення з нашого боку немає настільки, як повинно було б бути. В загальному в багатьох наших членів вкорінилася думка, що школа й виховання дітей — це виключно справа вчителів. Та це не все. У цих відділах, де такий погляд переважає, крім цього, зовсім не турбуються матеріальним станом вчителів, не підключають примітивні про те, щоб вчитель мав що їсти і в що одягнутися, та щоб мав певнітє помешкання. А проте на плечі вчителів в таких відділах, бувало таке і подекуди й зараз не під того, що на вчителів накладають безліч зичайних обов'язків, включно як до гартдеробітника, — цих обов'язків, що їх без уцербу для школи може виконати перший-ліший член організації. Чого

можна сподіватися після такого нашого ставлення до справи вчителів та до виховання дітей? Звичайно, нічого доброго.

Я не зупиняюся на характеристиці всіх причин, що дали нам такі неприємні наслідки в шкільній справі, але я вважаю за потрібне вказати на головний факт, що підриває в основі і підриває й надає всю нашу виховну працю серед дітей, наші школи, якщо ми не змінимо тут на краще свого ставлення, якщо ми не будемо піклуватися про забезпечення вчителів. Ми повинні вимагати від вчителів кращої праці, кращої підготовленості до лекцій, але ми повинні також подбати про те, щоб вони мали можливість це виконувати. Ми повинні поставити справу так, щоб вчителі не втікали від нас, але щоб горнулися до нас. На цьому ми нічого не втрачимо, тільки скористаємо.

Зараз ряд відділів засипує ЦВК вимогами дати їм, і то негайно, вчителів. А ми тут находимося в надто скрутному становищі, — ми, всупереч нашому найширшому бажанню, не можемо задовольнити цих вимогів. Вчителів не маємо, надто скрутно з вчительськими. Але ми не можемо ці відділи залишити без уваги. Нам доведеться застосувати над тим, щоб хоч як-так, тимчасово заповнити ці прогалини, замість викликаємо нові вчительські кадри, яких нам так треба. З учителями кадрами, що ми їх маємо зараз у своєму розпорядженні, ми не маємо можливості витягнути нашу виховну роботу з занепаду. Ми маємо можливість покращити її набагато, але все ж таки не можемо повністю виконати поставленого організації перед нами завдання. А проте виконати його ми можемо, не звольнюючи в бездіяльність, як це у нас по безприкладній традиції ведеться.

ВИЩИЙ ОСВІТНИЙ КУРС

Товариші, перед нами лежить питання виправлення і покращання всієї організації роботи і виконання повністю наших ухвал. Ми й на цьому пленумі приймемо ряд рішень, які треба виконати. Але найкращі наші рішення лишаться на папері, якщо в нас не буде людей, які зуміють ті рішення перевести в життя. Щоб перевести наші рішення в життя, нам потрібні кадри шкільних організаційних працівників, які здатні очолити боротьбу за виконання наших постанов. Таких кадрів у нас, товариші, обмаль, а їх нам треба.

Нам треба політично-підкованих кадрів і для загальної організації масової роботи, оскільки ми серйозно ставимо питання боротьби за вищий ідеологічний рівень усього нашого членства, і для наших УРДШкіл. Щоб негайно виховувати такі кадри, нам треба влаштувати такі цього року, десь з весни, Вищий освітній курс. Поруч з ЦВК нам треба далі влаштувати сітку політ-освітніх курсів, які ми вже встигли влаштувати в ряді місцевостей цього року.

Останній наш з'їзд прийняв рішення щоб Вищий освітній курс влаштувати, попереджуючи його сіткою округних курсів. Нам доведеться прийняти вже конкретні рішення, коли й як влаштувати цей секретарський курс. При цьому хочу висловити свою думку, що курс ми повинні влаштувати по типу нашого курсу, тобто, щоб ця робота школи й її за-

гально організації працівників по масовій роботі й вчителів. В прийнятті на курс, на мою думку, слід дати перевагу молоді, що проявила свої здатності в організації роботи, молоді, яка шире ставиться до питань робіничого руху. Це мої загальні завваги до курсу, а вам, товариші, доведеться над цим питанням ширше застановитися в дискусії, щоб ми прийшли до конкретного вирішення.

СТАН ДІЯЛЬНОСТІ ЖІНОЧОЇ СЕКЦІЇ ТУРФДІМ

По цьому питанню виступить з відповіддю секретарка ЦВК КС ТУРФДім, товаришка Кречмаровська. Я тільки вкороті зупинюся на деяких моментах, що пленум повинен їх взяти на увагу.

Перше, наше ставлення до організування жінок і втягування їх до масової роботи надто незадовільне. В нас все ще має місце погляд, що жінка не годиться до організації. В багатьох випадках у цьому відношенні в нас зберігається череднобачний погляд на жінку. А це ж не дозволяє явище в нашій організації. Проти цього ми повинні нещадно боротися і всіляко допомагати жінкам організуватися та втягати їх до активної боротьби за кращий шматок хліба. Ми в кожному випадку повинні намагатися, що кінцевий успіх нашої боротьби залежатиме від того, наскільки ми зуміли втягнути до цієї боротьби жіноцтво. В загальній класовій боротьбі, як і в боротьбі за розв'язання окремих завдань, що стоять, приміром, перед нашою організацією, не може бути успішного закінчення, якщо ми залишатимемо жінок на боці.

Трудячі жінки становлять собою половину трудящого людства, пригнобленого і експлуатованого більше, ніж чоловіки, отже їх не можна залишати без уваги тоді, як топить жорстока боротьба за визволення усього трудящого народу.

Далі, на що я бажав звернути увагу, так це на те, що ми досі в багатьох випадках боїмося висувати жінок на провідні місця. Проти цього також найрішучіше треба зводити боротьбу. Ми маємо приклади, що в багатьох випадках жінки краще справляються з організаційною роботою, ніж чоловіки, а проте все ж таки нам ніяково робиться, якщо б жінка, приміром, була головою на масових зборах, не говорячи вже, якщо б вона стала головою якогось важливого комітету. Я гадаю, що висування жінок на провідні місця ми повинні присвятити більше уваги. Ми повинні допомогти, долаючи шкідливі звички провідних кадрів, які зупиняють організувати широкі жіночі маси і залучити їх в ринище загальної класової боротьби.

(Далі буде).

ЗРАЗОК ДВОРЯНСЬКОЇ ВІДВАГИ

Ленінград, 8-го лютого. — В витинці розпочає тут суд над 38 буржуазними дворянами, царськими офіцерами та державними радничими службовцями, які практикували контрабанду й вели спекуляцію. Афанасій Петров, буржуазний дворянин, якого покарано на свідка проти його сестри Віри, що підкуплювала державних урядників й переховувала нелегальне майно, повисить перед тим, як мав прийняти на суді.

ЧОМУ ВІН НЕНАВИДИТЬ РАДЯНСЬКУ СИСТЕМУ ВЛАДИ

Стрипувся я недавно з одним німцем, що вже по війні вивчав-з Радянської України. Він мав в харківській губернії за царських часів 300 десятин землі й кілька наймитів. Революція це все забрала від нього. Тому він страшенно ненавидить більшовиків. Його вуйко не встиг втечи й радянська влада виселила його на Сибір. Там він власними руками не міг "доробитися", так, як добувся українськими селянами коло Харкова за царату й рад-не-рад, став робітником.

— Що він там робить? — запитав я того німця.

— Він копає вапно для них (тобто для радянської влади) — відповів німець.

Ну, чи не любити такого лагура, який з буржуазного куркуля зробив корисного цілому працюючому загалові робітника? Колись (до більшовицької революції) під тузина наймитів працювало на нього, а зараз він копає вапно й працює сам на себе.

Питаю я далі свого німця, який купив тут одну секцію землі по \$30 за аker від багача англійця, чи виходить він в Канаді на кінець, чи встигає він заробити істину, процент і подальше?

На це пряме, несподіване питання, мій німець зам'явся, але не мав відваги брехати й признався: "Ні, ми не заплавили, маємо платити дві тисячі і три тисячі проценту річно.

Тоді я запитав, чи не думає він, що як теперішня криза потраєває довше, він всьо може втратити, і чи не був би він зробив ліпше, як би був лишився в Рад. Соборі й погодився добровільно на колективізацію?

— А чорт знає, чи це не було б ліпше — відповів мені ні-

мцем, що вже по війні вивчав-з Радянської України. Він мав в харківській губернії за царських часів 300 десятин землі й кілька наймитів. Революція це все забрала від нього. Тому він страшенно ненавидить більшовиків. Його вуйко не встиг втечи й радянська влада виселила його на Сибір. Там він власними руками не міг "доробитися", так, як добувся українськими селянами коло Харкова за царату й рад-не-рад, став робітником. — Що він там робить? — запитав я того німця. — Він копає вапно для них (тобто для радянської влади) — відповів німець. Ну, чи не любити такого лагура, який з буржуазного куркуля зробив корисного цілому працюючому загалові робітника? Колись (до більшовицької революції) під тузина наймитів працювало на нього, а зараз він копає вапно й працює сам на себе. Питаю я далі свого німця, який купив тут одну секцію землі по \$30 за аker від багача англійця, чи виходить він в Канаді на кінець, чи встигає він заробити істину, процент і подальше? На це пряме, несподіване питання, мій німець зам'явся, але не мав відваги брехати й признався: "Ні, ми не заплавили, маємо платити дві тисячі і три тисячі проценту річно. Тоді я запитав, чи не думає він, що як теперішня криза потраєває довше, він всьо може втратити, і чи не був би він зробив ліпше, як би був лишився в Рад. Соборі й погодився добровільно на колективізацію? — А чорт знає, чи це не було б ліпше — відповів мені ні-

Кілька днів пізніше мені знов випало діло бути в цього німця, та вже не застав я його дома, а лише його сина і дитя, де батько.

— Батько у Вінніпегу — давже хлопцеві поїхав до якогось компанії (дет еджджмент борд), щоб налагодити справу з попередній власником за фарму, бо ми не заплавили цього річної рати за фарму. Ми не можемо виплатити її по \$30 за аker, і як нам містер М. не спустить, ми можемо всьо втратити.

Значить, наша попередня розмова навела німця до думки, що він кинувся до комісії від задоволене рятувати ситуацію. Та чи врятує він її? Я сумніваюся. Я тільки по \$9 аker землі купив і годі виплатити, не те по \$30, як він.

Фармерування в капіталізмі є засуджене на неминучу смерть, якщо не освідомимося, не згуртуємося в бойову організацію і не поставимо опору дальшому зрабежу.

Д. Я. Присташ.

336 доларів денно

Дивуйтесь, або ні, але — дванадцять, чи тринадцять доларів денно на видатки для Глорії не багато. Одна тільки літня, дівчина витрачає денно 336 доларів.

В робіничій родині, коли б така дівчина страждала на один день сотну частку з того, то її назвали б марнотратою. Але вона — \$1,995.55. Літне помешдівчина, що про неї мова, до робіничої родини не належить. Це — відома Глорія Вандербілт, дочка мільонера.

Маєтки, які осталися по її батькові, принесли їй у 1935 році \$135,947.46, а коли розрахувати на кожний день, то виходить по \$372.45. І це тільки прихід, бо основного майна не згадується.

Тимчасом розходи Глорії вносять денно тільки \$336.05, що робить за цілий рік тільки \$122,293.17, і це покриває вже все — починаючи від 30-доларового капелюха для неї, геть аж до видатків, що їх має Глорія в зв'язку з візитою до своєї матері, як також обслуговування і т. п.

Тут вже варто зазначити справу загального майна, що дає маленькій Глорії такі великі приходи річно. Майно це обрховують на 3 мільйони доларів.

1-го січня, 1935 року, на її імя були записані: Готівка в Банковій Тростовій Компанії \$41,471.03 Цінні папери \$2,907,272.87 Зарплата \$2,948,743.90 Залишок з минулого року, побори і прадді Корнеліус Вандербілт, поділяючи для неї \$816,976.95. Отже до 7-го грудня майно Глорії Вандербілт зросло до \$3,667,814.79, переважно в муніципальних об'єктах та в залізничних компаніях.

Така, як бачите, сила в маленькій Глорії Вандербілт. А коли так, то ясно, що 336

дванадцять, чи тринадцять доларів денно на видатки для Глорії не багато. Одна тільки літня, дівчина витрачає денно 336 доларів. Лікарям виплачено (хоч вона не була хвора) \$1,391. Обслуга коштувала її \$11,515.39. Приватні детективи назвали б марнотратою. Але вона — \$1,995.55. Літне помешдівчина, що про неї мова, до робіничої родини не належить. Це — відома Глорія Вандербілт, дочка мільонера. Маєтки, які осталися по її батькові, принесли їй у 1935 році \$135,947.46, а коли розрахувати на кожний день, то виходить по \$372.45. І це тільки прихід, бо основного майна не згадується. Тимчасом розходи Глорії вносять денно тільки \$336.05, що робить за цілий рік тільки \$122,293.17, і це покриває вже все — починаючи від 30-доларового капелюха для неї, геть аж до видатків, що їх має Глорія в зв'язку з візитою до своєї матері, як також обслуговування і т. п. Тут вже варто зазначити справу загального майна, що дає маленькій Глорії такі великі приходи річно. Майно це обрховують на 3 мільйони доларів. 1-го січня, 1935 року, на її імя були записані: Готівка в Банковій Тростовій Компанії \$41,471.03 Цінні папери \$2,907,272.87 Зарплата \$2,948,743.90 Залишок з минулого року, побори і прадді Корнеліус Вандербілт, поділяючи для неї \$816,976.95. Отже до 7-го грудня майно Глорії Вандербілт зросло до \$3,667,814.79, переважно в муніципальних об'єктах та в залізничних компаніях. Така, як бачите, сила в маленькій Глорії Вандербілт. А коли так, то ясно, що 336

дівчина витрачає денно 336 доларів. Лікарям виплачено (хоч вона не була хвора) \$1,391. Обслуга коштувала її \$11,515.39. Приватні детективи назвали б марнотратою. Але вона — \$1,995.55. Літне помешдівчина, що про неї мова, до робіничої родини не належить. Це — відома Глорія Вандербілт, дочка мільонера.

Маєтки, які осталися по її батькові, принесли їй у 1935 році \$135,947.46, а коли розрахувати на кожний день, то виходить по \$372.45. І це тільки прихід, бо основного майна не згадується.

Тимчасом розходи Глорії вносять денно тільки \$336.05, що робить за цілий рік тільки \$122,293.17, і це покриває вже все — починаючи від 30-доларового капелюха для неї, геть аж до видатків, що їх має Глорія в зв'язку з візитою до своєї матері, як також обслуговування і т. п.

Тут вже варто зазначити справу загального майна, що дає маленькій Глорії такі великі приходи річно. Майно це обрховують на 3 мільйони доларів. 1-го січня, 1935 року, на її імя були записані: Готівка в Банковій Тростовій Компанії \$41,471.03 Цінні папери \$2,907,272.87 Зарплата \$2,948,743.90 Залишок з минулого року, побори і прадді Корнеліус Вандербілт, поділяючи для неї \$816,976.95. Отже до 7-го грудня майно Глорії Вандербілт зросло до \$3,667,814.79, переважно в муніципальних об'єктах та в залізничних компаніях. Така, як бачите, сила в маленькій Глорії Вандербілт. А коли так, то ясно, що 336

ВОДИ ЗАЛЯЛИ ПОЛІССЯ

Львів, 9 лютого. — Дізнаючись із Полісся, що там піднялися в рікні води і наслідком цього повелися водна катастрофа. Около 500 селян з возами замкнули води недалеко Писька, бо міст зірваний і нема як рушитися з місця. Є вже багато випадків, що люди потопилися.

В ЗАНЗІБАРІ ВБИТО БРИТИПСЬКИХ УРЯДНИКІВ

Найробі, Брит. Східна Африка, 7 лютого. — В серйозній заворушенню арабів в Занзібарі одного поліція вбито, а чотирох британських урядників тяжко ранено. Заворушення припинено аж після проголошення воєнного стану та появи на вулицях міста озброєного війська.

В ЗЛУЦІ ЛЕЖИТЬ УСПІХ БОРОТЬБИ ПРОТИ СПІЛЬНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

Сьогодні стоїть перед нами питання, яке ми мусимо розв'язати, або пропасті: Як ми збудуємо об'єднаний масовий рух досить сильний, щоб фермери і робітники могли втримати свої домівки і не голодувати до того часу, доки теперішня хаотична система не буде змінена?

На дистриктовій конференції Юнайтед Фармерс оф Канада, що відбулася у Свіфт Коррент 10 січня, внесено резолюцію з домаганням, щоб «екзекютивні Юнайтед Фармерс оф Канада і Ліги Фармерської Єдності зійшлися разом і погодилися на певний спільний план акцій, який мав би на меті негайної амалгамації».

Промовляючи до резолюції, президент ЮФК Бикертон сказав, що ЛФЄ є аграрною філією комуністичної партії та що вона бере накази зпоза Канади. Бикертон згадував також про терпкі слова, які були сказані в минулому.

Абсурдом є говорити, що ЛФЄ є частиною комуністичної партії. Фермери не виступали до ЛФЄ, зростаючи з економічних принципів оборонити себе перед силами реакції, і всі ці накази приходять від них самих. Коли яка родина потребує поживи або лікарської опіки і члени тієї родини зберуться разом, щоб обговорити ці справи, то рішення, до якого вони прийдуть, не буде зроблене поза Канадою. Це повинно бути ясно кожному, бо повніший приклад відноситься теж до членів ЛФЄ.

Для прикладу можемо взяти відділ, з яким автор цієї статті є добре знайомлений, а це відділ в Луміс, Саск. В тім відділі є члени, які не є навіть симпатиками комуністів. Але вони переконалися, що коли вони йдуть до свого радного в організованій спосіб, то вони можуть добитися від нього бодай такого реліфу, який призначає провінціоальна скаля реліфу.

Принципом, що група фермерів для обговорення своїх питань ризикує в спільну акцію, щоб дістати те, чого вона потребує. Чи це саме робить вже їх членами якоїсь організації, якщо вони формально не приєднали до неї?

Бикертон сказав також, що Юнайтед Фармерс оф Канада може втратити членів, коли члени ЛФЄ прилучаться до ЮФК.

Чи можна припускати, щоб незможні фермерами, які належать до ЮФК покинули свою організацію тільки тому, що інші незможні фермери, які є членами ЛФЄ або якої іншої організації, прилучилися до них проти спільного ворога? Чому ми організуємося? Чи це тому, що ми розуміємо,

що в єдності сила — що велике число об'єднаних людей може вибороти для себе те, чого не може вибороти мала горстка? Розуміється, що тільки тому ми організуємося.

Автор цієї статті їздив по фармах цілу осінь і частину зими. Фермери говорять, що так довше бути не може, що треба робити щось негайно.

Найбільшою перешкодою на шляху до єдності є не низи, а верхи. Я скажу від себе (це відноситься до провідників ЮФК і ЛФЄ, як також і до провідників інших організацій), що коли провідники не є досить великі і інтелегентні, щоб забути про минуле і концентруватися на майбутнє будівництві єдності між масами, то маси в короткі часі найдуть собі нових провідників між низами, а теперішні провідники відійдуть в історію.

Я тут наведу правдиву історію, яка належить до тих днів, коли пожари були частим явищем на степах. Два фермери, які жили один біля одного дуже близько, так близько, що навіть дороги між ними не було, були заскочені одного дня великим пожегом степів, який загрожував їхнім будинкам і життям їхніх родин. Ці фермери були собі смертельними ворогами. Але коли вони побачили надходячий пожег, вони обидва забули про минуле і спільно боролися проти небезпеки. Вони знали, що коли пожег дійде до хати одного з них, то обидва вони залишаться без даху над головою. Небезпека, яка грозила обидвом фермерам, примусила їх створити об'єднаний фронт, і при допомозі інших сусідів врятувати свої домівки.

І сьогодні є небезпека, яка загрожувє нашим домівкам і нашому життю. Ця небезпека є навіть більша, як той пожег, що загрожував двом вище згаданим фермерам. Злука є одним успішним засобом в боротьбі проти спільної небезпеки.

Е. Дж. Бормен.

АЛБЕРТА ЕКСПОРТУВАЛА 39,528 ШТУК ХУДОБИ ДО АМЕРИКИ В 1935 РОЦІ

Едмонтон, Алта. — Міністр рільництва В. Н. Чент пропонує в парламенті звіт за минулий рік, який показує, що в 1935 році експортовано в Америку до Сполучених Держав 39,528 штук худоби. В той сам час на британські ринки не вилано й одної штуки худоби з Альберти. Всієї худоби Альберта експортувала в минулому році 214,821 штук проти 121,708 штук, які вона пересічно експортувала в попередніх чотирьох роках.

Як живуть ті, які навіть не чули у своїм житті слова «праця»

Хто не чув про американську компанію Вулворта. Це компанія, яка своїми 5-10 і 15-центовими склепами вкриває Сполучені Держави і Канаду.

Основателем цієї компанії був Френк Вулворт, який помер в 1919 році і лишив маєтності вартості \$60,000,000. Третину цього маєтку лишив він своїй внуці Барбарі Готтон, яка тоді була маленькою дитиною. Ціх \$20,000,000 мали перейти на Барбару після смерті її матері. Але батько Барбари Френклин Готтон, був таким «здібним» бізнесменом, що чотирнадцять літ пізніше він передав своїй дочці не \$20,000,000, а \$40,856,614.71.

Тепер Барбара була повнолітня і мала робити з цими грошима те, що її батько забажав. Але перед 21 роком свого життя Барбара жила досить «бідно». На шостім році життя вона діставала на своє утримання лише \$7,000, на дев'ятім — \$12,000, пізніше — \$35,000 річно, а на вісімнадцятім році свого життя ця сума дійшла до \$60,000 річно.

Це для Барбари було замало і коли її минуло 18 років, вона внесла апликацію до суду, щоб її було вільно видати \$120,000 на приватний залізничний вагон.

В 1930 році, бажаючи записатися з найвищою аристократією, вона влаштувала «маленьку

забаву, що коштувала їй \$50,000. Для цього бенкету спроваджено різні прекрасні дерева аж з Каліфорнії, щоб зала, в якій бенкет відбувався, виглядала на природній ліс, а з штучного неба, на яким було сотки різного рода електричних світел, звисав штучний місяць.

Барбара заїзналася з князем Алексієм, якого батько князя Захарій, був часом придворні російського царя. Алексій шойно тоді розвізся зі своєю жінкою Луїзою Астор Вен Еллен, яка була дочкою багача Джеймса Лорена Вен Еллена.

З цим князем Барбара їздила по цілм світі. Вкінці він її попросив о руку і Барбара прийняла його освідчення. Вони поїхали обидвоє до Парижа, щоб там Барбара стрінулася зі своїми родичами і відбула величезну. В Парижі на самий великий одяг витратила вона поверх \$50,000. Весілля відбулося в Парижі 15 червня 1933 року.

Від того часу для Барбари настало нове, ще більше гуляче життя. Хоч на підставі угоди зі смітником князем Алексієм Барбара залишила за собою право до своїх мільйонів, то проте вона мусила дати Алексієві відповідне «віно». Після цього вони знову пустилися в подорож по світі і ку-

пили собі в Італії великий палац, що мав служити їм за літню резиденцію.

В осні 1934 року вони повернули до Парижа і там Барбара влаштувала другу забаву, яка коштувала \$10,000. До цієї забави пригравав оркестр з Лондону, який приїхав спеціальним аеропланом. На забаві було 520 гостей — князі, барони, графи, лорди, з жінками й без жінок, словом, все шумовиння. Їли, пили, гуляли, дуріли аж до четвертої години раню.

Дуже дорого заплатила Барбара смітнику князеві Алексієві за право називатися княжною, але не на дуже довго, бо в травні 1935 року вони взяли розвід.

Але Барбара вганялася за титулами й добре за них платила. Незадовго вона нашла собі графа фон Гавгвіц-Ревентлова, досить багатого чоловіка, який вийхав з нею до Європи до свого палацу, що стоїть по середині великої луки, на якій пасеться велика черета корів. Граф Гавгвіц-Ревентлов займається скотоводством і має великі обшари землі.

Буржуазна преса дуже занепокоєна тим, що молода мільйонерка, яка мала поверх \$50,000,000, може опинитися на реліфі, бо зараз її осталося всього \$5,000,000.

МАСОВОЮ АКЦІЄЮ ПРИМУСИМО УРЯД ПРИВЕРНУТИ НАМ РЕЛІФ

Дарлінг, Алта. — Деякі фермери нашої місцевості, що їх не можуть вижити, люблять реліф. Ще в листопаді і грудні реліф, ще не вистачаючий, але він був великим допомогою для голодних і неодагнених фермерських родин.

Та найшлися деякі багаті фермери, що хочуть жити з праці бідніших, і почали доносити до поліції, що фермери можуть обійтися без реліфу. Вони хочуть, щоб бідний фермер йшов до них робити за самі харчі. Вони ще говорять поліції, що то комуністи «бунтують» фермерів, через «адашлі» і не хочуть реліфу.

Не легка справа дістати той мізерний реліф. Треба кілька днів страдати заки пани дадуть його. Приїдуть фермери до міста і чекають кілька днів в голоді, щоб дістати реліф. Деякі щасливіший фермер купить за 5 чи 10 ц. «пінацу» і живе ними кілька днів. Але багато фермерів пробувало таким способом заспокоїти свій голод, і в місті скоро зовсім не стало «пінацу».

Фармкор.

Полісмени ходили по хатах фермерів і шукали за тим, чого не зугубили, замість того, щоб давати фермерам реліф. Вони заглядали до курників, рахували кури, чи подавався по реліф. Нічого не найшла поліція поза те, що фермер подав. Тоді полісмен каже, що тобі реліфу не треба, бо в тебе чисто в хаті.

Один фермер, в якого поліція дуже старанно перевіряла реліф, має посьєро дітей. Він мені показував, як вони збрані на зиму. Чоловік, що зарпортував того фермера до поліції, не має совісті. До тепер той фермер діставав \$8 на місяць для 10 осіб. Можже представити собі, як тяжко приходилося жити тій родині. Тепер і цей реліф стримали.

В нашій місцевості багатьом фермерам зірвали реліф, які мають велику родину. Фермери дуже обурені і кажуть, що вони організується та будуть боротися так довго, поки пани не привернуть для них реліфу.

ЛОБАЙ САМ ПРИЗНАВСЯ, ЩО В ЙОГО «БРОШУРІ» Є ПОВНО БРЕХНІВ

Ранок, Алта. — Хочу написати, що й до нас прислав Лобай овій пашквіль, а Кобзей свою «правду». Ці люди за наші проші сиділи в офісах і замість будувати наші організації, шкодили їм. Тепер вони відкрито скотилися в контрреволюційне болото.

Випускаючи свій пашквіль, Лобай думав, що він вдарить по наших центрах і захистить наші організації. Полісмени. Робітники і фермери відразу пізнали лобайові, хоч вони «правдою» заступалися, і записали їх як зрадників робітничого руху.

Тепер лобайові говорять і накидаються на наших провідників, що вони недобрі. А де ж ви були до того часу? Чому ви не піднісли справи на з'їздах? Чому не піднісли в центральних тілах?

Ви кажете, що не йдете друкувати тих ваших брехнів до буржуазної друкарні. А лаж друкарня Кобзейова «права»? Коли б ви хотіли надрукувати цю корисну для фермерів і робітників, ви мали б місце в нашій друкарні. Ви ховаєтеся по закутках і стидаетеся подивити робітникам в очі, в яких шукаете симпатії. В

той час, коли робітники і фермери зводили класові бої, ви сиділи на крилах і витирали ті потні, які робітники вам кинули.

Колі б Лобай був видав книжку і пояснив положення на Західній Україні, то справа малась би зовсім інакше.

Ціла його «брошура» - пашквіль переповнена брехнями. Ми поставили йому питання відносно тт. Шатувльського і Навізівського, які, як він пише, були попами і дяками. Він нам відповів, що про Шатувльського був зде поінформований. А в «брошурі» він говорить, що все, що він пише, є правдою. Ось яка «права», коли він її самий заперечує. На наше питання, хто є його однодумці і хто допоміг йому видати брошуру, він відповів, що не каже. Чому критиси. Ви ж «правдомовні» і називаете себе чесними.

Ми засудуємо вас, як зрадників робітничого руху. Ми раді, що вас виметено пролетарською мітлою з наших організацій, що ви не зможете шкодити їхньому розвитку зсердині.

Д. Хомік, голова, Керп Ісків, секр.

16 РОКІВ ПАНУВАННЯ ПОЛЬСЬКОГО ФАШИЗМУ НА ЗАХ. УКРАЇНІ

(Продовження з 4-ї сторони.)

подарств, які не мали навіть 2 га землі. Господарств, що могли тримати коня, як робочу силу (на 2—5 га), було 37.5%... У цей самий час ДВІ ТРЕТІ ВСІЄ ЗЕМЛІ БУЛИ ВЛАСНІСТЬЮ ПОЛЬСЬКОЇ ШЛЯХТИ, ЯКА ДОСІ РЕПРЕЗЕНТУЄ ВЕЛИКИХ ЗЕМЕЛЬНИХ ВЛАСНИКІВ».

Г. Тільман аж ніяк не є противником сучасного політичного режиму в Польщі й зокрема на Західній Україні. Навпаки: він із явним співчуттям коментує «порятункову акцію» та «зусилля» українських націоналістичних політиків польського фашизму, вдаючи, що не бачить їхньої мізерної долі. А втім убивча мова фактів змушує і його визнати:

«...у селянського життя після війни не тільки не поправилися, але стали ПРОСТО НЕСТЕРПНИМИ. До 1921 року число «господарств», що не мають навіть 2 га, зросло до 60% ВСІХ ГОСПОДАРСТВ. Дальший поділ землі поведе селян до цілковитого пауперизації і во не тільки щодо малих господарств. Це саме загрожувє і більшим господарствам. Ця справа є найважливішою економічною справою галицького села. МАРЕВО ГОЛОДУ З КОЖНИМ РОКОМ НАБЛИЖАЄТЬСЯ».

Та чи марево? Аби не лунали вже цієї речі розлучили доки голодуючих з Яворівщини? І хіба не той самий автор навіть дещо прикрашаючи справжній стап, робить недвозначний висновок:

«Мешканці Галичини — краю порозкиданих солом'яних хуторів — живуть у таких тяжких умовах, як ніхто в Європі!».

Такий головний підсумок шістнадцятирічного перебування Західної України під чужими фашистськими прапорами. Важкою ціною розплатився вона за український і комсомольський український буржуазний і польський фашизм.

— «Немає в нас добра, — розповідає англійське журналістське оди із його досить замканих співрозмовників у англо-українському селі. — Північчя — це голодне наше об'язки. Але за той ціна на неї змінилася в 11 рази. Кукурузу продаємо на 60 проц. дешевше. За що реліфу можна було дістати 100 грошей,

кадри неписьменності, яку польські колонізатори ширять на загарбаних територіях.

Із 3,600 українських шкіл, що були в Галичині перед окупацією, торік ледве нарахувалося 124, а тепер їх ще менше, бо із «заощаджених» урядом на потреби народної освіти в цьому році 130—140 мільйонів злотих мало не половинна, рівняючи до асигнувань 1929—1930 р., припадає на «східні кресли». А населенню цих «кресів» лишається як видно, втішатися тим, що на території «Малопольщі», як у Варшаві офіційно іменується західно-українські землі, зосереджено зате 40 процент всіх польських тюрем. Недарма з числа вдвоє збільшеного за останні роки «населення» фашистських катівень більш як третину, тобто 18—20 тисяч, постачали саме «ошасливлені» шістнадцять років тому прилученням до польського бар'єру західної «цивілізації», бідаки й худжарі, що заслоють простір між Сяном і Збручем.

Гід зруйнованими стріхами погарпаних хат, із нужди і голоду знедолених зростає і гартується народний фронт боротьби проти фашизму і війни.

О.Л. ЖАМОИДА

Діравий лантух з солом'яного січю, а в ній посиная від холоду голодна дитина! Це ж вони, роздгнені й роззуті діти галицьких і волинських бідаків, становлять основний контингент тих чотирьохсот тисяч, які в цьому році опинилися поза школою, множачи

Радянський Союз -- країна процвітання і радості

Поряд з беззубими антирадянськими вправами, якими продовжують ще заходжуватися газета «Матей» і деякі інші продажні французькі газети, багато органів французької преси намагаються дати об'єктивну оцінку грандіозним досягненням соціалістичного будівництва Радянського Союзу в цілому.

Зокрема підкреслюється зростаюча добробуту робітників, колективників і трудящих СР СР.

Ліво-буржуазна «Трібюн де Насон», відзначаючи, що «процвітання б'є повним джерелом у Радянському Союзі», пише:

«Успіхи досягнені в галузі господарства, величезні за свідченням паритетів і статистичних промишляльничих радянського режиму, привертють більше

нестачі харчів, на спочатку, магазини переповнені всілякими товарами, аж до предметів розкоші. І яке багатство смаку у виставці товарів. Населення, одержуючи добрі заробітки, може тепер придбати все чого побажає.

Ці достатки викликають зростання радості, життя, радіє старий і малий. Вперше в цьому році святкувався новий рік, і майже всюди були влаштовані ялишки. Без святкова веселість, однак, без хмуриного півдня. Всюди були виставочні бали по всій країні. Харкові, наприклад, відбулося більше 100 балів, у тому числі 70 бал-маскарадів.

Радісно закінчило життя, і можна сказати, що народи Радянського Союзу, коли ім коли-небудь доведеться відповісти на загрози, знатимуть за що готовити тяжкі присуди.

ЯК ФАБРИКАНТИ ВИЗИСКУЮТЬ НАС НА КОЖНІЙ КРОЦІ

Кажете, т. редактор, що треба писати до свого часопису. Правильно. Треба б, та ми вже так "добробилися" в цім благословенім капіталізмі, що його соловейковими головами опісують редактори панських часописів, що при всіх наших "великих маєтках" в нас нема 3 центи на марку поштовою, не кажучи вже про нафту.

Ось зайшов оноді до сусідів. Сема година вечера, а в хаті темно. Нема вже світла. Думаю собі: певне полягали спати вже, може робили що тяжко й потимілися. А може послабилися в двері. Відчинили двері, звиняються, що немає світла, бо нафта вийшла, а нема за що купити другої. В сторі більше не зборжують, а тут нема що продати, щоб була готівка.

Є в Канаді маєтки, але не до нас вони належать, хоч нашими руками надбані, — сказав сусід. І вірно сказав. Пани капіталісти вищої, вищої, вищої нас, як цитрину. Банкіри й фабриканти мають час так в своїх руках, що нам виходу без боротьби не має. Тільки з заперемій, завзятій, організованій боротьбі можемо зробити собі полешку.

Нема врожаю, нам зле, а є врожай, нам теж не добре, бо ціни диктують пани, бо все фабричне виробництво і вся торгівля є в їх руках, а не в наших. Вони посідають й контролюють елевейтори, стокярди, залізничі, якими до елевейторів й стокярдів всьо довозиться, й вони контролюють фабрики, в яких всьо нам потрібно виробляється.

Мій сусід 3 милі від мене мав кривого дуба й продав його за 50 центів. З цього дуба в фабриці в Портедж вирізали 13 санок (ронсер), обрідка коштувала, як сказав мені форман приблизно 25 ц. на одну санку. Перевіз 8 милі коштував \$1.40, разом \$5.15. Фабрика продає одну санку

по \$2.00. Значить має \$21.85 зарібку на цім дубі. Не знаю ціни окуття саней, що їх ця фабрика продає, але з її оголошень бачу, що її ціна є \$39.50. Майже сорок доларів. Так деж стати фермера при такім здирстві й визиску купити нафти чи марку поштовою лист.

Такий визисок є на всьому. Я ручною роботою, не машиною, роблю сані за \$10 доларів сет. Мені треба приблизно 4 дні розрізати рукою вигебловати і т. д., а фабрика на модерній машині робить це за кільканадцять хвилин! Отже я тепер маю поняття, як фабриканти визискують фермерів. Після моєї думки, ковані сані та ще й з баксою не повинні коштувати 40 доларів.

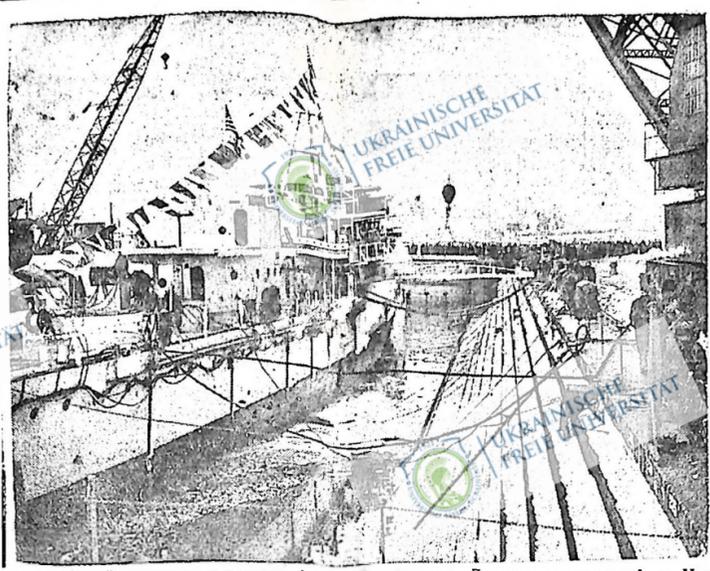
Та ми самі відвчальні. Треба гуртуватися, не ходити людом один до ліса, другий до біса; треба освідомлятися, а не грати годинами в карти; треба читати свою роб. фарм. пресу, а не панське трійло, що його різні агенти за 50 ц. на рік напихають та ще й премії дають, або нічого не читаємо взагалі.

Д. Я. Присташ.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Визисаний, Русилів, Алта. — Ваш допис, хоч він добрий, не буде поміщений тому, що ви не подали свого імені. Це не значить, що ви мусіли підписатися під дописом, тільки своїм іменем, але для редакції ви повинні були подати своє лісьне ім'я. Про що вивозиться, й вони контролюють фабрики, в яких всьо нам потрібно виробляється.

Кропило, Плей Лейк, Алта. — Ви взяли до писання за одну з найтяжчих форм — віршування. Ваш вірш "на Йордані" вийшов вам невдало. Пишіть звичайною мовою і не про те, що люди йдуть по "свячену воду", а про те, як вони живуть і що роблять для поліпшення свого життя.

Новий пароплав воєнного флоту Сполучених Держав у пристані в Нью Йорку. На пароплаві є приміщені воєнні аероплани-бомбомети. Усе те готується для масового мордування народу в найближчій війні.

Окружні наради в Сонсет Гавз, Алта, засудили лобаївшину

Сонсет Гавз, Алта. — 24 і 25 січня відбулися окружні наради пірверської округи. Народи відбулися в Сонсет Гавз. Короткою промовою т. В. Шевчук, голови округою, відкрив наради. Всіх повноправних делегатів було 10, які здали звіт з праці в минулому році. Присутні були також гості.

Делегати і гості вислухали дві доповіді: одну про організаційно-освітньому питанні, другу, про економічно-політичному. Крім цього тов. Алексієвич широко викинув роль лобаївшину. Над доповідями розвелься широка дискусія.

Зі звітів делегатів і секретаря округою виявилось, що освітня праця по відділах ведеться слабо. За те листопада пресою кампанія випала добре і наша округа свою квоту далеко перевиконала.

Кожний відділ в округі повинен дати такому курсові моральну і матеріальну допомогу. Після цього курсу ми вишлемо одного курсанта на вище освітній курс.

Що цього часу нас лише критикують за нашу працю чи невдачу, але ніхто нам ніякої допомоги у веденні праці не дав. Ми поставили не надіятися на ніяку допомогу, а видвинути свої власні сили до праці в організації. Такий курс мав би тривати від 1—2 місяці, якщо Провком і ЦВК одобрять наше рішення.

Ми застановилися також над питанням жінок і молоді, бо в нашому округі організування жінок і молоді стоїть далеко позаді. Це, мабуть, тому, що відділи ТУРФДМ не проявляють живої діяльності. Вину за слабу діяльність в наших відділах треба приписати не лише округомові, але й вищим тілам, які занедбали наш округ. Взяти хоч би таке: скільки разів ми вже відбували окружні наради, але ні разу ми не мали представника з Провкому.

Літньою порою праця у відділах зовсім припиняється. Членство не відбуває регулярно ні сучасних зборів, лекцій немає кому дати, сингазети не існують. Ось чому нам необхідно влаштувати курс.

Друге питання — це лобаївшина. Ми обговорили з усіх боків і одностайно засуджуємо Лобая та його брошуру, Козея і інших авторів пашковія, їх зміст та прихильників лобаївшину. Засуджуємо і г'ятуємо їх, як зрадників робітничого руху та розбійників наших організацій. Газета, яку вони думають видавати, не найде полпертя між членством і симпатиками нашого округу.

Наради винесли резолюцію за звільнення Тома Муні, Ернста Тельмана та усіх політ'язнів в Німеччині.

Ще хочу сказати, що не всі відділи були зареєстровані на нарадах, а це через брак фінансів. Через брак фондів ми не вислали нашого делегата на Провз'їзд до Едмонтона.

Вибрано округом, до якого входять: Т-ка К. Максимівич, голова, Т.С. Парасюк, фінансовий секретар, Т.Д. Музичин, протоколярний секретар.

Наради закінчено співом "Інтернаціоналу". Н. Алексієвич.

Вони люблять фермерів тільки перед виборами

Прочитавши в "Фарм. Житті" що деякі "політики" з округи Гімлі радять українським фермерам ставити кандидатам на поста в надходячих провінціанальних виборах українця з ліберально-прогресивної партії, я хочу навести правдивий факт про те, як великі ліберально-прогресивні політики відносяться до фермерів, які приходять до них в різніх справах. А приходять до них, що ці самі політики говорять їм перед виборами, що можете приходити до нас завжди, коли маєте яку справу.

На днях приїхав до Гонор, Мані, трьох фермерів до Вінніпегу, щоб побачити міністра освіти Гой і покаржитися йому на офіціального тростя, який зарозом є офіціальним адміністратором шкіл на цілу Манітобу. А що ці фермери не могли добре по англійськи розмовитися, то попросили одного робітника у Вінніпегу, щоб послужив їм як тлумач.

Приїшли ми до офісу департаменту освіти, побачили тлумача і сказавши секретарі Гой, що хочемо бачити міністра освіти. Секретарка запитала, в якій справі і звідки ви приїхали. Й відповів, що згадані фермери є податковцями шкільного дистрикту Гонор і хочуть бачити міністра в шкільній справі.

НЕ ДОСИТЬ ВІДЧУВАТИ КРИВДУ, АЛЕ ТРЕБА БОРОТИСЯ ПРОТИ НЕЇ

Арборг, Ман. — Не називайте і не буду відповідати на такі терміни, що їх Лагодовська старається мені приписати. Що Лагодовський "стогнав" і вдав прихильника фермерів, то лише тому я так написав, що його діло як раз вказувало мені на це.

Лагодовський згодився був прийняти кандидатуру від ліберально-прогресивної партії, а що кожний політик цієї партії лише вдає приятеля фермерів, то Лагодовський сам єдиний не може зачислити себе до оборонців фермерів. Про що справу написав ясно і зрозуміло тов. "Приятель" з Арборг в дописові: "Не хочемо мати нічого до діла з панськими партіями".

Лагодовський признався мені в Мелеб 25 січня, що зробив помилку. В цьому не моя вина, і саме про що його помилку я написав до "Фарм. Життя". Він говорив, що люде казали йому так робити. А коли б люде казали мені вилізти на хату і скочити до й тоді він не був би злого розуму?

Лагодовський визнає перед мною свою помилку. Цю помилку можна простити. Але в майбутньому хай він вистерігається помилку, то ніхто не буде писати про нього та його помилки.

О. Лагодовська пише, що Лагодовський відчуває кривду фермерів. Це добре. Але цього мало. Проти кривд фермерів треба боротися і їх усунути, і я був би дуже радий бачити, що Лагодовський виконує свою частину в боротьбі проти фермерських кривд. О. Лагодовська повинна йти, як вихованка робітничо-фермерської організації, допомогти. М. Гринчшин.

ЗАТИРАЮТЬСЯ РІЗНИЦІ МІЖ ФАРМЕРАМИ В БОРОТБІ ЗА НЕГАЙНІ ПОТРЕБИ

Ренфорлі, Алта. — Хоч фермери переживають великі злидини і недостатки, проте жити стає веселіше. Не тому, що проспериті за корнером, ані тому, що Абергарт об'являє \$25 дивіденди, ні. Стає веселіше жити тому, що фермери пізнають себе, пізнають свою силу, усвають різниці, які їх досі ділили, і разом стають до боротьби за свої слушні домагання.

В наших муніципалі є побудований Народний Дім в Мирославна. В ньому гуртуються переважно люди релігійних переконань, але чесні та щирі. Тут замикають також фермери різних політичних і релігійних напрямків. Хоч фермери не сварилися між собою, проте і згоди між ними не було. Вони були поділені на угруповання, які дивилися на себе, як на ворогів. В той самий час вони забували за свій спільний ворог, який пожирав плід нашого праці, а між нас кидав кістку незгоди.

Народний Дім в Мирославна є побудований по середині околиць, в доброму місці, так, що фермери кожного часу можуть зійтися і обговорити свої певні справи.

Такий мітинг відбувся на див. Приїзною дивізією, що фермери різних національностей та релігійних переконань забувають про маловажливі різниці і обговорюють свої певні справи. На одному мітингу обговорювано повний шкільний законопроект, що його уряд Абергарт хоче перевести в життя, і ухвалено проти нього протестну резолюцію. На цьому мітингу було зареєстровано 8 шкіл. Крім того рішення було шлетати делегати на конференцію шкільних тростів, що й зроблено.

На другому мітингу обговорювано справу насіння і ухвалено резолюцію з домаганням до уряду за насіння, яке фермери годяться звернути бушель за бушель. Вибрано також делегацію на сесію парламенту, яка має обстоювати домагання фермерів.

Ось чому я кажу, що тепер стає веселіше жити. Ми творимо

ЯК ПЕРЕВОДИЛИСЯ У НАС ШКІЛЬНІ ВИБОРИ

Ст. Джулієн, Саск. — Хочу написати про шкільні вибори, що відбулися в школі Сокаль. На шкільного радного було два кандидати, один симпатик ЛФЕ, а другий з противних організацій. Вибори були аж два рази. Перший раз зівстав вибраний наш симпатик 29 голосами, а другий кандидат мав 23 голоси.

Це не подобалося деяким недоволенням і вони почали пускати різні брехні щоб уневажнити вибори цього тростя. Ходили до адвоката, набрехали добре, і цей адвокат написав до Ріджайни. З Ріджайни пани написали, щоб заперти вибори.

І заперти. Протівники нашого руху їздили по хатах і намовляли фермерів голосувати на їхнього кандидата. Вони збрали всі свої сили для того, щоб полатити нашого кандидата. В той самий час ми сиділи з заложеними руками і навіть не турбувалися між фермерів, щоб переконати їх, чому вони повинні голосувати на симпатика ЛФЕ. Коли приїшло до голосування, наш кандидат дістав 27 голосів а протівник 29.

Тепер хочуть поголосока, що наш шкільний трест хоче прегнати з нашої школи уникельку, яка дуже добре учить наших дітей, що діти і родині з неї зовсім задоволені. До цього повинні не допустити фермери шкільного дистрикту Сокаль. Треба ламати всі заперти проти такої роботи і не допустити до того, щоб однішця ряздала нам на нашу школу.

Н. Кулук.

ЖЕРТВУЙТЕ ПО СВОЇМ СИЛАМ НА СПЛАТУ ДОВГІВ НА БУДИНКАХ ТУРФДМ

НА РІЧНИХ ЗБОРАХ ВІДДІЛУ ЛФЄ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ В. І. ЛЕНІНА

Савт Ренфорлі, Алта. — 26 січня члени ЛФЄ відбули річні збори. Хоч наш відділ ще молодий і членством невеликий, за те в нас є охота до організаційної праці. Це є запорукою, що наша організаційна праця буде поступати вперед і наш відділ зросте номим членством.

На цих зборах ми вшанували пам'ять провідника і учителя світового пролетаріату В.І. Леніна. Ми говорили про його життя і діяльність, та про ті величезні заслуги, які він поклав для трудящих в цілому світі.

Щоб повести краще організаційну працю ми говорили, що треба схилитися з фермерами, говорити до них, переконувати їх і знайомити їх з класовою боротьбою. Найтяжче говорити з такими фермерами, що читають націоналістичну пресу. Вони вірять, що ще вернуться старі, добрі часи і що вони таки стануть багачами. Кожний з них мріє про багатство, хоч би його він мав досягнути коштом свого сусіда.

Я наведу маленький приклад. Один фермер в нашій околиці не міг сплатити податку на землю.

Компанія проголосила його фарму на продаж. Замість того, щоб стати в обороні цього фермера і не дозволити компанії викупити його з фарми, то деякі фермери тішилися тим. Такий самий злидар купив землю згаданого фермера.

В майбутньому ми не повинні допустити, щоб таке сталося. Ми не повинні купувати такої землі, а організуватися і недопустити до того, щоб хтось її купував від компанії. Пам'ятаймо, що це не одиниці випадок, що фермера викупила компанія з фарми. Багато з нас також задовжені і завтра можуть викупити нас.

Проти викладів з фарми, проти високих податків, за реліф і насіння ми повинні єднатися і боротися. Нам треба читати своєю фермерську газету "Фармерське Життя", яка пише в нашому інтересі. Такі газети, як "КФ", "УГ", "ЗВ", "НШ" і інші, це не для нас газети. Вони обороняють панську систему, яка не дає нам життя. Ми повинні перестати їх читати, а це був би найкращий доказ того, що ми зрозуміли свої класові інтереси.

Фармкорка.

Пад стейгом Алаоама пролетів стіною і пошкодив шандлини однієї з наших фермерів, що обробляють землю багаті "за сніг". В часі бурі загинуло 17 чоловіків, а 40 ранено. В цій шандлі, що на образку, недалеко Рейсвилу, загинув бідняк-фермер і його маленька донька. Паразити, на яких ці бідняки працюють, як пеліканники, не гинуть, вони купаються тепер на Флориді.

ЗНЕВІРА У ВЛАСНІ СИЛИ Є ДУЖЕ НЕБЕЗПЕЧНОЮ ХВОРОБОЮ

Арборг, Ман. — Одини з шкідливих проявів серед членства наших організацій в північній Манітобі є недуга, яка по англійськи зветься дефіцитом.

Часто ми чуємо від членів наших організацій: "з тими людьми нічого не годен зробити", або "навіть не пробуюмо робити, бо з цього нічого не вийде, бо ще не прийшов час", і т.д. і т.п.

Для прикладу візьмо північну Манітобу. (Вже три рази ми ставили кандидатами на посаду, бойового товариша комуніста, два рази до домініантного парламенту, а раз до провінціального. Ні один раз ми не вибрали його послим. Останній раз кандидували т. І. Навізівський і ми всі мали велику надію, що цим разом він буде вибраний. Ще більшу надію ми покладали на Вінніпег, де кандидував наш любий провідник Тим Бак. Вислід виборів показав що іншого.

Це так розчарувало деяких наших членів і симпатиків, що вони сказали: "Нехай його лихо візьме. З цими людьми нічого не годен зробити. Шкода часу, енергії і грошей. Хай гинуть, а ми нічого не будемо робити. Шкода більше ставити кандидата, або що інше робити, бо ті люди не хочуть самі про себе дбати. Тепер сидімо спокійно і чекаймо заки ті люди самі собою зміняться і зреволюціонізуються. Аж тоді будемо починати щось робити".

Так говорять деякі наші члени і симпатиків. Не треба забувати і про те, що це не тільки неправильне, але й шкідливе. Наші кандидати не вийшли послати, не так. Але чи застановилося ми над тим, чому вони не вийшли? Чи зробили ми все для того, щоб вони вийшли?

Ми бажали, щоб вони вийшли послати. Ми навіть голосували на них. Але на цьому скінчилося. Ми не хотіли (бодай велика більшість з нас) попрацювати шире і надано в користь наших кандидатів. Замість того, щоб піти до сусідів і поговорити з ними про konieczність вибрати такого кандидата, розумно поговорити і переконати їх чому вони повинні голосувати тільки за нас, ми дурили, що кожен ми відаємо свій голос на такого кандидата, то це вже і вся наша робота. А коли дехто з нас дав 5 чи 10 ц. на виборчий фонд, то уважай, що він вже зробив все, що тільки міг.

Ми говоримо, що люди повинні знати на кого голосувати і переконувати їх нема потреби. Покажалося інакше. Капіталістична виборча машина робила своє. Проти широкої і брехливої капіталістичної пропаганди ми не поклали ширшої розмовляти з фермерами між фермерами.

Тепер, коли в інших наших організацій в північній Манітобі не проводилися організаційна праця як слід, то тільки тому, що деякі наші члени чекають, щоб фермери змінилися і стали революціонерами. Але очевидно ми нічого не робимо, щоб допомогти тим фермерам пізнати класову правду.

Коди деякі наші члени чекають на зміну, то інші, які були "вель-

кими радикалами" (не хочу покивати назвати їх по імені) стелять собі дорогу до ліберально-прогресивного табору. Вони стали одвертими поплечниками Рудки і Едзіла до Мелб на конвенцію, як його делегати. За собою вони стараються тягнути ще й інших фермерів. Багато фермерів вже піддаються на них пальцями і відвертаються від них. Ті "великі радикали" ніколи не траювали так широко для наших організацій, як не вони стараються працювати для буржуазної партії.

З інше сказаного кожному повинно бути ясно, як шкідливо відбивається на розвитку наших організацій дефіцитизм, зневіра у власні сили. Про це можна багато писати. Я тільки скажу, що ми не можемо і не сміємо сидіти з заложеними руками і чекати заки фермери будуть так думати і так розуміти справу, як ми. Коли ми до цього допустимося, то фермери, шукаючи виходу, поладуть під вплив фашизму. Коли ми не позискнемо їх на свою сторону, то буржуазія використає їх для себе.

Ті, що голосували в останніх виборах за панських кандидатів, то тільки тому, що ворожі сили зуміли краще і скорше їх переконати і настроїти ворожо проти нашого кандидата. Щоб їх позискати на нашу сторону, нам треба взятися з багато більшим запевненням до праці. Зневіра геть з помити нас, бо не шкідлива хвороба для нашого організаційного організму.

М. Гривчишин.

НАМ НАЛЕЖИТЬСЯ ТАКИЙ РЕЛІФ, ЩОБ МОЖНА БУЛО З НЬОГО ВИЖИТИ

Канора, Саск. — Вже довгий час я не писав до "Фарм. Життя", хоч було про що і треба було писати. Я думаю, що хтось інший напише.

Хочу написати про те, як тут фермери муніципалу Гуд Лейк ходили і ходять по реліф. Ходять не організовано, а кожний про себе.

Члени ЛФЄ пропонували і докладали старань, щоб всіх тих фермерів зорганізувати і організовано домогтися реліфу. Фермери не хотіли слухати, а бробо ради таких самих бідняків, як вони самі, але слухали хитрих і солодких обіцянок муніципальних радників.

Муніципальні радні, головню перед виборами, робили багато різних обіцянок. Обіцявали давати муку, гросері, шмаття. Але по виборах вони забули про все. Коли фермер домогається реліфу, то деякі радні кажуть, що маеш бараболо і капають, досить тобі.

Деяким фермерам дали реліф, але наче на пробу, а не на життя. Декому дали два мішки муки на місяць, іншим по мішці і по \$1.50 на гросері. Убрання, хоч як його потребують майже всі фермери, дістало лише кількох.

Фермери не повинні дивитися комусь в руки і чекати, щоб хтось нам дав. Ми повинні боротися за те, чого нам донекоже потрібно для життя. Ми не з власної вини опинилися в такім критичнім положенні. До цього допела нас капіталістична господарка. Ми виконували найтяжчу працю, але ніколи не мали відповідного винагородження. Наші продукти забирали від нас майже задурно, на яких різні компанії робили великі зиски. Ми лишилися в довгах по саму шию, що й нашим дітям буде тяжко їх сплатити.

Багато фермерів не мають для своїх дітей одягу, щоб послати їх до школи. Наші діти мусять виростати в нужді та неграмотності. Домогаймося реліфу та одягу для наших дітей. Домогаймося також, щоб муніципальна рада не відбувала своїх мітингів при закритих дверях, як це було до тепер. Ми вибирали радних своїми голосами і маємо повне право бути на їх мітингах.

Я.І.Я.

НА МАСОВІМ МІТИНГУ ПРОМОВЕЦЬ ГОВОРІВ ПРО ЗАХІДНУ УКРАЇНУ

Атабаска, Алта. — 26 січня відбулося у нас масове віче, на якому промовляв т. П. Сімонович. В своїй промові він схарактеризував усі українські угрупування в Канаді, вказуючи, що найбільш небезпечним для українських робітників і фермерів є г.з. УНО, що одверго ірвонуть політику шведського фашизму. Він загадав також про варшавський процес, як до якого сукупини молодих українців за обвинство польського міністра Церацького.

Українські пані і відцанки на Зах. Україні і Канаді говорять про голод на Раднській Україні, а панів творять комітети допомоги "голодним", які заєсім не потребують допомоги. Бо ці "голодні" особливо себе від своїх і чужих панів та будуть шаленіє і рабське життя.

А от на Зах. Україні гинуть з голоду селяни і робітники, то їх українські пані не бачуть. Вони не хочуть бачити також, як поль-

сенький уряд насильно примує українське населення підкоритиши українським панам, заводити у них польську мову, арештувати і катувати тюрем найкращих селян трудящого народу, де застосовує до них середньовічні тортури. Українські пані та відцанки в той самий час найширше хаплет під крилом фашистського орда. Подібне переживають також наші брати під Румунією і Чехо-Словакією.

Звешаними положеннями на Зах. Україні, товариш закликав присутніх допомогти нашим братам, що томляться в ярмі окупантів. Він закликав творити єдиний фронт кругом цього питання і пропонував повести широку кампанію між трущавцями Канади за несласним делегатами на всі українські землі, яка провірила б дійсний стан і здала офіцій звіт.

На цьому мітингу вибрано комітет, завданням якого є вжитися до праці для допомоги нашим

І МІЖ ФАРМЕРАМИ ЛОБАТВИЩИНА НЕ НАЙДЕ ДЛЯ СЕБЕ ГРУНТУ

Гай Прейрі, Алта. — Ми багато читали про лобатвіщину в нашій пресі, але ми її не бачили. На днях я довідався, що один з наших членів одержав Лобаєву брошуру. Мені вдалось дістати ту лобатвіщину, але не брошуру, але пашквіль, що його написав Кобзей, Хвалібога і були члени Ради Директорів Роб.-Фарм. Кооперативи у Вінніпегу.

Коли я перечитав цей пашквіль то відразу пізнав, куди ця група прямує. Своєю контрреволюційну роботу вони прикривають дрібними неоправданими накладами на Навізівського, Попонича, Колісника, Лисея та Більського. Цілих чотири сторони одне і те саме брехливе базікання.

Тепер я хочу сказати від себе, хто такі лобатвіщі і чого вони хочуть. Хоч я особисто не знаю ні одного з них, однак не помилюся, коли скажу, що цим людям не місце в наших організаціях. Вони поволі відсувались від нашого руху і остаточно вони мусять відвертатися від революційного колеса, яке в своїм розгоні відкинуло їх. Одиноке, що для них лишається, це брехати на... сонце.

Бідні, ви лобатвіщі, як ті коні на припоні! 16 років ви були в організації і не навчилися навіть, що правильно треба розвязувати національне питання. А може ви не хочете цього розуміти? Коли так, то ваши наклади на наших провідників є глупе базікання. Відтепер ли від нашого руху в контрреволюційне болото, туди вам і дорога, таких, що не хочуть розуміти, нам не треба.

Погані з нас комуністи, ще й українські, як дехто з вас себе називає. Виходить, що ви не маєте простого поняття, хто такий комуніст. А ще й в ЦВК були. Вам правди не казати, коли і по що їхали. По чому? Коли не правда, то добре робили, що не казали. Значить, вам не можна було

ЧИТАЧІ "ФАРМ. ЖИТТЯ" ПОВИННІ РЕГУЛАРНО ПЛАТИТИ ЗА СВОЮ ГАЗЕТУ

Ст. Джуліен, Саск. — Тут тяжко сколектувати довги за нашу робітничо-фермерську пресу. Я вважаю, що не треба довше посылати газети тим передплатам, що не хочуть платити за неї.

В околиці Ватвія я стараюсь і стараюся сколектувати скільки можу. Недавно я був на з'їзді в Саскатуні, де ми обговорювали справу наших організацій і нашої преси. В балачці з деякими товаришами ми прийшли до заключення, що коли фермер читає довгі роки нашу газету і за той час він не навчився того, що за газету треба платити регулярно, то такому треба газету стримати. Такі читачі шкодять нашій пресі і гальмують її розвиток.

Є такі читачі, що можуть заплатити, але випросяються. Коли просите його, щоб дав на пресовий фонд і вирішав свій довг, то він каже, що гроші вислав до адміністрації. Але в нас є організація і про тих, що вислали гроші до адміністрації, ми знаємо також на місяць.

Як би це виглядало, коли б ми усі не платили за свою пресу. Чи могла б вона вийти? Ні. Чи можемо ми того, щоб до нас не приходила наша газета? Також ні. Ми тоді не знали б, що робитися в світі, не знали б, як боротися за реліф та за краще життя. Тоді ми не тільки, що нічого не знали б, але нас ще більше шкандували б пані і ми не знали б, як боротися проти гора панів.

Ми ринимо продовжити кампанію аж до 15 квітня. Це тому, що аж тоді ми добре будемо працювати, бо вернутися з ліса панів члени. Але не не значить, що до того часу ми будемо сидіти з заложеними руками. Так багато, як можна зробити тепер, ми зробимо. Ми хочемо бачити "Фарм" шкандувком.

Але, щоб він був шкандувком, то всі члени ЛФЄ і інших робітничо-фермерських організацій повинні його поширювати. В кожній фермерській хаті, де лише ємільють читати по англійськи, повинен бути "Фарм". Це є наш обов'язок, який ми повинні виконати.

Г.І.Р., Фарма.

Кобзей пише, що лобатвіщі не проти Радянського Союзу. Таке можна говорити читачам "КФ", а не членам ТУРФДМ. Сама ж Лобаєва брошура говорить за це своїм наголовком. Таке "виспнення" колись лисав Троцький, ("Ріа сітостейшон ін Рошія") за яке, говорять люди, він дістав десять тисяч доларів від Герста. Ви, Лобаю, також хотіли б такого "виспнення" яке там не туди штани ставте, той часи тепер змінилися.

Член ТУРФДМ.

НА РІЧНИХ ЗБОРАХ ВІДДІЛУ ТУРФДМ ЗАСУДИЛИ ЛОБАТВИЩИНУ

Гаек, Ман. — Члени відділу ТУРФДМ в Гаек, Ман., на річних зборах ухвалили резолюцію відносно лобатвіщину, яку пресова "Життя". Резолюція звучить:

Ми, члени відділу ТУРФДМ, збравшись на річних зборах в неділю, 26 січня, гостро засуджуємо Лобая, Кобзея і цілу лобатвіщину та п'ятуємо їх, як шкідників і розбивачів революційного робітничо-фермерського руху.

Заслухавши звіту тов. М. Кирильчука, члена Поширеного ЦВК, ми повні погоджуємося з рішенням пленуму і його становищем відносно шкідників, що звели свої гнізда в наших організаціях. Їхні спроби потягнути більше членів в контрреволюційне болото, в якому вони самі бабрюються, ніколи не здійсняться.

Ми висловлюємо повне довір'я до наших провідників, і намагання лобатвіщину брехнями, накладами і пльотками підкопати наше довір'я до проводу, згорі засуджене на невдачу.

Н. Горват, голова, М. Гривчишин, секр.

ГАЗЕТА "ФОРОВ" ВОВИВНА БУЛА ТАЖНЕВИКОМ

Ліва, Ман. — Хочу написати, як ми поставилися до пресової компанії "Форон", що почалася 15 січня.

Наша квота була придбати 6 нових передплатників і зібрати \$3 пресового фонду. На таку квоту ми не погоджуємося, бо вона зовсім замала. Хоч наш відділ ЛФЄ малий і деякі члени поїхали до кемпів, то все таки ми ринили подвоїти свій пресовий фонд. Квоти коли передплатників ми не побільшувемо, але будемо старатися її перевищити.

Ми ринимо продовжити кампанію аж до 15 квітня. Це тому, що аж тоді ми добре будемо працювати, бо вернутися з ліса панів члени. Але не не значить, що до того часу ми будемо сидіти з заложеними руками. Так багато, як можна зробити тепер, ми зробимо. Ми хочемо бачити "Фарм" шкандувком.

Але, щоб він був шкандувком, то всі члени ЛФЄ і інших робітничо-фермерських організацій повинні його поширювати. В кожній фермерській хаті, де лише ємільють читати по англійськи, повинен бути "Фарм". Це є наш обов'язок, який ми повинні виконати.

Г.І.Р., Фарма.

М. Грех.

НА ОСВІТНЬОМУ ВЕЧЕРНУ ВПИСАЛИСЯ ДО ВІДДІЛУ СЕКЦІЇ МОЛОДІ НОВІ ЧЛЕНИ

Дарлінг, Алта. -- По відділах наших організацій є вибрані фармкорки, але чомусь вони не пишуть часто до нашої преси. Мабуть у них нічого не робиться, отже не мають про що писати.

Для нас цікаво, як працюють відділи в нашому окрузі Вок, які майже нічого не пишуть до преси. Ми багато говоримо про потребу ведення освітньої праці, але майже нічого не робимо, щоб використати для цього зимові вечери.

Ми відбули 10 освітніх вечерів, які були досить успішні. На одному вечерку, що відбувся 10 січня, було присутніх поперх 60 осіб. Вечерок був дуже цікавий. Тов. Гуменюк дав лекцію, були також політичні бої і товариші добре вивязувалися з різних питань. Того вечора наш відділ СМ збільшився новими членами, а це показує, що такі сходини виправдують себе.

19 січня відбувся масовий мітинг в справі насіння. Около 40 фермерів, що були присутні на цьому мітингу, ухвалили резолюцію, яку вислали до провінціального уряду, з домагаання за насіння. Фермери годяться віддати буншель за буншель.

Боротьба за насіння прирнедує все більше фермерів. Але є ще й такі фермери, які надіються на панську ласку. Вже час, щоб фермери зрозуміли і перестали надіятися на панську ласку, бо тим їхні положення не зміняться. Па-

ни тягнуть з нас зиски, а нам дають лише тоді, коли ми примусимо їх до цього.

Є чутка, що за пшеницю, яку будуть давати нам на насіння, будуть рахувати \$1.30 за буншель. Ми ж добре пам'ятаємо, що збіжжя слід платити нам по 18 ц. за буншель. Хіба не ясно, що плани, хоч не орали і не сіяли, хочуть на нашій пшениці збити ще більші зиски?

Багато фермерів не можуть, чи не хочуть зрозуміти тієї правди. Скільки ви не говорили б, скільки не пояснювали б, здається, нічого не помагає. Це тому, що ті фермери не читають своєї преси, не знають, що робиться в світі, а навіть не знають, що кругом них діється. Вони дещо піддаються під вплив патетичних агентів, які хитро обманюють їх.

Ми повинні ширити нашу пресу. Вона пробиває нам дорогу до тих фермерів, які ще з певних причин стоять далеко від нашого руху. Поширюючи нашу пресу, ми тим самим будемо наші організації. Це кожному ясно. Там, де поширена наша преса, сильні також наші організації, і на відворот. Гнила лобатвіщина, яка хоче захитати і спинити розвиток наших організацій, перерахується. Наші організації будуть зростати, бо вони йдуть по правильній лінії класової боротьби.

Фармкор.

НЕ РОЗБИТИ ВОРОГАМ НАШОЇ ПРЕСИ І ОРГАНІЗАЦІЇ

Килкені, Ман. — Разом з листом досилаємо вам поштовою переказ на суму \$36.10. Ці гроші зборили члени і симпатиків наших організацій на нашу пресу. Хоч бідна наша місцевість, а все таки ми зборили понашуму грошей. Це є доказом, що ми дали добру відповідь на гидкий пашквіль Д. Лобая, який він прислав до нашого відділу саме в часі пресової кампанії.

Д. Лобай та інші вивиски з наших організацій повинні знати, як організувати собі добре, що трудящі фермери і їхні мислячі не допустять, щоб лобай панувало ворожнеча наших організацій і стараєтся шкодити їхньому розвитку. Ми дамо їм усім всім висказом з наших організацій, які йдуть на службу до буржуазії і помагують Герстові та іншим контрреволюційним типам олігархологів наш рух і Раднський Союз.

Істиво того, як ми одержали листи і списки передплатників, ми скликали засідання з'їзду, на якому ринили вибрати товаришів, які пішли б до Финчер Бренч, які віддали там кожній передплатнику

ника. Це завдання взяли на себе два товариші, А. Литвиницький і А. Шадий. Вони це завдання виконали добре. На зборах вони здали звіт з чим вони стрічалися, з чого видно, що читачі нашої преси у Финчер Бренч відносилися до товаришів і нашої преси дуже симпатично.

Зібрану суму розподіляється так:
На пресфонд "ФЖ"\$10.15
Старої передплати 9.00

Разом для "Ф. Життя" \$19.15
На пресфонд "УРВ"\$ 4.65
Старої передплати 7.00
Нової передплати 1.25

Разом для "УРВ"\$12.90
На пресфонд "Робітничі" \$ 1.05
Старої передплати 1.50

Разом для "Робітничі" \$2.55
На передплату для "Глобу Ірландії"\$1.50

Всім жертовникам складаємо ширшу вдячність. За прескою: Павло Запорожан, Олексій Литвин, голова, секретар.

ЗЛИДНІ І НЕДОСТАТКИ ДОВОДЯТЬ ФАРМЕРІВ ДО БОЖЕВІЛЛЯ

Тюлон, Ман. — Перед мною "УРВ" з 5 лютого, де є новинка про великий зріст слабоумних і Манітобі. Др Д.Е. Кемерон заявляє, що число умово хворих зростає 4—5 разів скорше від загального зросту населення. Але цей доктор не каже, яка цьому причина. Тому я хочу написати, як фармери розуміють причину зросту умово хворих, чого лікар не знає, або знає і не хоче сказати.

В нас на днях забрали молодого ще чоловіка до шпиталю для умово хворих. Кілька днів перед тим той чоловік оповідав мені в сторі про свою нервову хворобу. Він казав, що вже від довшого часу лютує себе неспокійним, а вчора в Вінніпегу, який сказав йому, що його нерви зовсім знищені тяжкою працею і різними клопотами. Найменше два роки ти не повинен нічого робити, наказував мені лікар, — говорив він.

Я спитався, що він думає про те, що йому лікар сказав. Він potwierдив, що це все правда, бо немало я напрацював, не одну ніч не спав, немало нагрів свою голову різними недостатками та доганами, яких ще й тепер маю немало, жалюся мені цього.

Далі він почав оповідати таку історію: Як я осідав на фарму 1927 року, то не мав ні одного цента. Але я врів, що тяжкою працею і ошадністю можна буде добитися. Я так і робив. Ночами обробляв свою землю, а днями трактором орав для людей. Дев'ять довгих років я товк собою. І біди не замії і здоров'я зніщив.

Він оповідав мені це з таким чуттям і болем, що я перестав про це балакати, бо бачив, що його хвороба перемагала, тоді коли він згадував про минуле.

Ще скажу кілька слів про цього чоловіка. Він не врів в боротьбу за свої догагання. Він був бібліофілом і часто говорив фармерам: "Хай капіталісти розкошуют, а ми не повинні їм завидувати. Прийде Христос і їх осудить. Треба терпіти, бо так хоче бог і так є записано в святій книзі". А закінчує бувало: "Бог зробить так, що всі капіталісти повкидають все золото і срібло на вулицю".

Я не раз слухав цих слів і ду-

ман: Коби то капіталісти викинули для фармерів, я не кажу все спсе золото, але бодай пару магусів. Але пани не тільки що нам не хочуть нічого викинути, але ще й наше забірають від нас різними способами. Вони починають викидати нас з наших дімонок.

Недавно фармер приїс до Швеція для направи пару магусів. Швець оглянув їх і каже: "Колу у вас є ще одна пара магусів, то принесіть, тоді я дам полагоду. Коли ж я дам шкуру, то вас буде коштувати як за нові".

— Не маю, — каже фармер. — Ви полагойте їх чим можете, а я вам дров привезу. Я маю привезти дров ковалеві, до шпиталю за жінку, що лежала хвора, лікареві, що лічив її. А ото з муніципалу дістав повідомлення, щоб платити податок, бо як нічого не дам, то викинуть з хати. Я вже хотів до шкільних тростів і пресив, щоб взяли в мене дрова до школи, чим допоможуть мені зтриматися ще хоч рік в хаті. Сторник доповідається грошей за довг. Я сказав, що всім нараз не могу віддати, то сторник почав кричати, що такі, як я, Канаду зрабували. Подивіться на мене і на ці магуси! Так він закінчив свою історію повну горя і сліз, сів на санки і поїхав.

Ось де причина зросту умово хворих. Кожного дня жити в таких клопотах, це не жарт. Мусиш збожеволіти. Прості люди знають причину, а учени не знають, або не хочуть сказати.

Не досить знати причину нашого лиха, проти неї треба боротися. Нам треба створити таку організацію, яка примусила б півни на нашу сторону. Тому я кличу всіх фармерів, що бачають кращою життя, що ненавидять тієї системи, яка доводить людей до божевілля, еднатися в одну організацію.

Огородник.

ПОНАД ТРИ БІЛЬЯРДИ НА ПОМІШКАННЯ

Москва, 17 лютого. — Поверхня мешкальної площі в Радянському Союзі в 1936 році збільшилася в два і пів рази проти 1935 року. В цьому році збудують помешкань вартості 3,006,000,000 карбованців, яких еквівалентна площа займатиме 10,000,000 квадратних метрів.

Ці люди не винамали ніяких роблень чоловіком медицині з шкідливими хемікаліями; вони винамали лише створити зроблене природою. Ней чудовий продукт росте на шляху надвистого гір, де отинає в себе всі лінійні есенції і вітаміни із сонця, щоб помагати ЛЮДЯМ в здоров'ї.

Це єдине зложення з 19 природних листків, насінних зернят, ягід та квітів науково й пропорціонально змішаних, яке є знає як LION CROSS HERB TEA.

LION CROSS HERB TEA має приємний смак, ділає чудова на вашу систему і є безпечний напій для дітей. Зготуйте з цього сийний, як звичайний чай і шитье пийте раз на день, гарячу або холоду.

Одно-дозаровний "трітмент" докочеу ЧУДА; поучете себе як ново народжений. Коли ви ще не позайомлені з користими наслідками цього природного средства LION CROSS HERB TEA, зааробуйте його себде і переконайтесь. Врзні недоволеніи шпертаемо гроші. Маємо його теж в формі пігулок.

Спробуйте і переконайтесь самі з нашою гарантією звороту грошей. Одно-тижневий "трітмент" \$1.00. Шість-тижневий "трітмент" \$5.00. Щоб бути певним щодо надання правдивого LION CROSS HERB TEA правдею, викупіть цей помешаний купон.

НОВИЙ ЗАРЯД ПОВЕДЕ ПРАЦЮ КРАЩЕ

Фрейзервуд, Ман. — В нашій околиці є Фармерський Дім, але робота в ньому плапула. Цей зарноподаток бачуть всі члені, але чомуось не хочуть взятися за її наладнання. В тій цілі ми скликали спеціальний мітинг, що відбувся 26 січня, і запросили на нього т. Лічара з Гімлі.

Тов. Лічар прийшов до нас і сказав нам багато цікавого. Він показав нам багато цікавого. Він показав нам багато цікавого. Він показав нам багато цікавого.

На цьому мітингу рішено відбуту 28 січня річні збори. Ми попросили т. Лічара, щоб він був і на річних зборах. На цих зборах ми вибрали новий заряд і сподіваємося, що тепер праця в організації піде краше.

Ми рішили також відовтукувати 22 лютого річний Фармерського Дому. Всі члені бажать, щоб на це річчю прийхав провідник з Вінніпегу.

Л. Пензівол.

ЧЛЕНІ ДВОХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЄДНАЮТЬСЯ В БОРОТБІ ЗА НАСІННЯ

Кедрон, Алта. — Фармери околиці Кевин ухвалили резолюцію з догаганням, щоб провініціональний уряд дав їм насіння на 1936 рік, яке вони годяться віддати бушель за бушель. Також рішено вислати делегацію на себде парламенту.

На масовім мітингу, що відбувся в Народнім Домі, фармери вибрали комітет з п'ятьох, який має зайнятися підготовкою висилки делегації та організувати боротьбу за насіння.

4 лютого фармери відбули мітинг в Кедрон, прийняли ті самі догагання і збільшили комітет, чим, об'єдналися з фармерами в Кевині.

Це є добрий початок об'єднання. Хочеться вірити, що та злука фармерів не тільки закріпиться, але й поширється. Треба сказати, що в Кевині є організація Народний Дім, а в Кедрон ТУРФДім. Минає той час, коли фармери ворогували між собою. Тепер вони єднаються довкола своїх негайних догагань, бо тільки спільною боротьбою можна забезпечити своє життя.

Учасник.

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ЗОХ РОБІТНИЧИХ ВОЖДІВ

Ренфорл, Алта. — Концертсвтом, що відбулося у нас 29 січня, ми вшанували пам'яті Леніна, Розі Люксембург, і цього свята ми добре приготувалися і тому воно випало добре.

Коли піднесено куртину, на залі рознісся звук "Похоронного маршу", а на сцені видні портрет Леніна. Після того, як скінчили співати "похоронний марш", кілька хвилиן лапувала така тишина, наче б на залі не було нікого.

Мотім виступили т. Тодорук, який говорив про життя і діяльність Карла Лібабаса, Розі Люксембург. Він сказав, як їх зародувала велика соціал-демократична партія, що вони були німецький пролетаріат та селянство. Нинішній пролетаріат організується до боротьби і відплатиться за смерть Карла і Розі.

Про життя і діяльність Леніна говорив т. М. Гайдук. Він казав на ті величезні заслуги, що їй полагали для пролетаріату, і як після його казівок т. Сталін успішно переводить в життя його науку і будови соціалізму.

Промовив сказав, що він не Леві, проте він шитьо живе, бо він шитьо свою науку, тільки комуністичну партію, і в прополоті свої робітничі і селянські в усіх країнах організуються, щоб виконати себе а лабет капіталізму. Він закликав присутніх ставати членами комуністичної партії, партії Леніна - Сталіна.

Свтом такимешо свтом "Інтернаціоналу".

ЛИШЕ 9 ДНІВ

ВИСВІТЛЮВАТИМЕТЬСЯ ПЕРШИЙ РАЗ У ВІННІПЕГУ!
ВИСВІТЛЮВАТИМЕТЬСЯ ВІД П'ЯТНИЦІ 21—СУБОТИ 29 ЛЮТОГО
ОДИН З НАКРАЩИХ РАДЯНСЬКИХ ФІЛЬМІВ
РІВНИЙ "ЧАПАЄВ"

"СЕЛЯНИ"

Геройський документ, який представляє гостру боротьбу за колективізацію.

ВИСВІТЛЮВАТИМЕТЬСЯ В УКР. РОБ. ДОМІ
2 ВИСТАВИ КОЖНОГО ДНЯ — ВІД 1 ГОД. ПОСЛІДНІ
Вступ для дорослих — 15 ц.; для дітей — 10 ц.

2 ВИСТАВИ ВЕЧОРАМИ — ПОЧАТОК О 7 ГОД. ВЕЧЕРА
Вступ: дорослі — 25 ц.; діти — 10 ц.

Спеціальна вистава В НЕДІЛЮ, 23 ЛЮТОГО (Миднайт Шов).

СПЕЦІАЛЬНА ВИСТАВА В СУБОТУ ДЛЯ ДІТЕЙ — 5Ц.
З СПЕЦІАЛЬНИМИ ДОДАТКАМИ

ФІЛЬМ "СЕЛЯНИ" ДІСТАВ ПЕРШЕ ПРИЗНАННЯ ЯК РІВНИЙ "ЧАПАЄВ" НА ФІЛЬМОВІЙ ВИСТАВІ В МОСКВІ.

ПРИМУСИЛИ МУНІЦИПАЛЬНУ РАДУ ПРИВЕРНУТИ ФАРМЕРАМ РЕЛІФ

Лейк Белю, Алта. — Велика більшість фармерів нахальється в такому положенні, що мусять брати реліф, щоб не гинути з голоду. Мізерний той реліф, тяжко з нього жити, але все таки він є однімак рятунок для багатьох фармерів.

Наша муніципальна рада видала реліф кожного місяця. 4 січня, коли фармери прийшли на засідання по той мізерний реліф, муніципальна рада дала всім реліф, а двам, без причини, зірвала. Старенька 65-літня жінка, що її зірвали реліф, пішла до секретаря і оповіла йому про своє тяжке життя. Але секретар видовів її з офісу без нічого.

31 січня ми мали мітинг, на якому було багато фармерів. Ми обговорили свої справи, виготовили резолюцію з 5 догаганнями, і вибрали делегацію, яка мала предложити резолюцію на засіданні муніципальної ради 1 лютого.

Делегація пішла на засідання, де одна товаришка, членкиня делегації, відчитала наші догагання і передала резолюцію ріфові. Муніципальна рада прийняла всі наші догагання. Тим, що зірвали реліф за січень, привернули, декому підвищили, декому не хотіли дати за січень, а тепер дали.

Радні хотіли йти на вечеру, але фармери стояли збитою масою і їх не пустили, поки не вирішати справи реліфу. Аж біля 10 години радні пішли на вечеру.

Це є добра лекція для нас і на будуче нам треба завжди організовано догагати свого. Тоді пани з нашими догаганнями будуть числитися.

Реліфник.

ФАРМЕРСЬКА МОЛОДЬ ТЕЖ БУДЕ БОРОТИСЯ ПРОТИ ГАНЕБНОЇ ЛОБАТВИЩИНИ

Вінніпег Біч, Ман. — На днях поплала мені до рук "газета" Кобзей і С-ки. Зі шкідницькою групою, що була в нашому проволі, я песнайомлений, і тому мені було цікаво, що то Кобзей пише у своїй "газеті".

Кобзей сердиться, що Зміювський виступив з заявою проти лобатвіщани. Я не хочу обороняти Зміювського ані нахальдися на нього. Правда, подобно він не має свого соняття куди тягне ця група, але коли лобатвіщани куди веде Лобай і компанія, він дофонує. Я не кажу, що Зміювського можна нахальдяти за його вчинок, але треба вірити, що він своєї працею і організації виправить свою помилку.

Хвалібста хваліється, що він був великий "працітник", їздив між фармерів, які дуже люблять його слухати. Не забуває Хвалібста, що він не показував свого дієспого обличчя. Потім те тепер між фармерів і робітників, то вони нас тепер добре "привітають".

Шитье Кобзей, що одна товаришка назвала його "жабою". Коли він думає, що таким безгаломим можа комусь голову закрити, то не даром він скочився а бачно. Кобзей дове себесвистим нахальдяти на брехливи, щоб відвернути увагу робітників і фармерів від своєї контрреволюційної роботи. Це йому не вдалося і не вдалося. Фармери і робітники правдиво нахальдять на його роботу як контрреволюційну і Кобзей та ціла лобатвіщаника опинилися тепер там же, де і місце.

Аж леще стало, коли не стало в нашій організації таких "ширих працітників" як Лобай, Кобзей, і інші. На чолі наших організації стоять такі, що доказали свою готовність боротися за краше життя для всіх трудящих. Шкідники і викидки з наших організації тепер казяться, що їм не поведло, і ганкають як собакки на наш рух.

Молодь в нашій околиці зонсін не хоче нічого чути про лобатвіщани. Про минуле, що ним змивається, казати лобатвіщани, навіть не хоче слухати. Ми дивимось на теперішню роботу і шитьо неї судимо. У відношенні лобатвіщани ми змінило нашу організацію до той міри, що кожний ошвертий і прихований ворог розвіє собі голову об тиердний мур нашої класової єдності.

В. Г.

ОГЛЯД ЦІН ФАРМ. ПРОДУКТІВ

Коли газета йде до друку, ціни є такі:	
Пшениця ч. 1 (тиерда)	82
Пшениця портери ч. 1	81
Пшениця портери ч. 2	78 1/2
Пшениця портери ч. 3	74 1/2
Пшениця портери ч. 4	71 1/2
Пшениця портери ч. 5	63 1/2
Пшениця портери ч. 6	54 1/2
Пшениця "Фід"	45
Пшениця "Гарнет" ч. 1	76 1/2
Пшениця "Гарнет" ч. 2	73 1/2
Дорум пшениця ч. 1	75 1/2
Дорум пшениця ч. 2	70 1/2
На доставку в транзі	83 1/2
На доставку в ліній	84 1/2
Овес пшеничний ч. 2	35 1/2
Овес число 3	29 1/2
Овес пожива ч. 1	27 1/2
Овес пожива ч. 2	25 1/2
Ячмінь довгоградний	44 1/2
Ячмінь шестигранний	46 1/2
Число 3 "Сіоблю"	36 1/2
Жито ч.ч. 1 і 2	43 1/2
Жито ч. 3	38 1/2
Лесч ч. 1	158 1/2

ЖИВИЙ СКОТ:

Бики вибірні до 1,050 ф.	від 5.00 до 5.25
Бики добрі	від 4.25 до 4.75
Бики середні (мідиом)	від 3.50 до 4.00
Бики звичайні (комон)	від 2.50 до 3.00
Бики поперх (1,050 ф.)	від 4.25 до 5.25
Бики добрі	від 4.25 до 4.50
Бики середні (мідиом)	від 3.50 до 4.00
Бики звичайні (комон)	від 2.75 до 3.00
Ялівки добрі і вибірні	від 4.50 до 4.75
Ялівки добрі	від 3.75 до 4.25
Ялівки середні (мідиом)	від 3.00 до 3.50
Ялівки звичайні (комон)	від 2.50 до 2.75
Телята головані (гуд і чоїс)	від 6.50 до 7.50
Телята головані добрі	від 5.00 до 6.00
Телята головані середні (мідиом)	від 4.00 до 4.50
Телята молочні ("віл")	від 7.50 до 9.00
Телята молочні — звичайні і середні	від 3.00 до 7.00

Корови добрі (гуд)
 від 3.25 до 3.50 |

Корови середні (мідиом)
 від 2.75 до 3.00 |

Корови звичайні (комон)
 від 2.25 до 2.50 |

Корови худі (кеперс і катерс)
 від 1.50 до 2.25 |

Бугаї добрі (гуд)
 від 3.00 до 3.50 |

Бугаї звичайні (комон)
 від 2.00 до 2.75 |

БИКИ І ЯЛІВКИ НА ГОДІВЛЮ І ОТОВЩЕННЯ:

Бики на годівлю і оговщення
 від 2.00 до 3.50 |

Ялівки на отовщення
 від 1.50 до 3.00 |

Ліній корови
 від 20.00 до 40.00 |

Свині вибірні на бейкен \$1.00 премії від штику:

Свині добрі для бейкену
 8.25 |

Свині тяжкі
 7.75 |

Свині дуже тяжкі
 від 6.50 до 6.75 |

Свині легкі до годівлі
 від 8.00 до 8.25 |

Лохки ч. 1 і 2
 від 6.50 до 6.75 |

Ягнята найліпші
 від 7.00 до 7.50 |

Ягнята звичайні
 від 4.50 до 5.50 |

Барани
 від 6.00 до 6.50 |

Вівці найліпші
 від 2.50 до 3.00 |

Вівці тяжкі
 від 1.75 до 2.00 |

Вівці звичайні
 від 1.25 до 1.50 |

Яйця "А" грейд великі 25ц.; "А" грейд середні 23 ц.; від молодих курок 20 ц.; "Б" грейд 19 ц.; "С" грейд 17 ц.

Масло 21 ц. фунт. Цукор \$5.75 за 10 фунтів.

Мука 98-фунтовий мішок \$2.80. Порізок 80-фунтовий мішок \$3.05.

Шкіри від 5 до 5 1/2 ц. фунт. Вовна від 9 1/2 до 10 ц. фунт.

Сенка корови сухі, від 23 до 25 ц. фунт.

Перст а коровських хвостів від 30 до 32 ц. фунт.

ВВАГА БРОДВЕЛЕЙ І ОКОЛИЦЯ!
Старанням драмспівгуртки з Морвіна і Брод Велей

відограється

В СУБОТУ, 29-го ЛЮТОГО Ц. Р. в Укр. Роб.-Фарм. Домі в Брод Велей надзвичайно гарну драму

в 5 діях п.н.: "Я ВБИВ ЛЮДИНУ"

Ця драма представляє глибоко зворушаючу картину з останньої світової війни. Відіграється перший раз в околиці Брод Велей. Закликаємо всіх прийти громадно і на час. Початок о 8 годніи вечера. Після представлення відбудеться ЗАБАВА З ТАНЦЯМИ.

Вступ для чоловіків 25ц., для жінок 15ц., двоє за 35ц., діти 10ц.

ОРГАНІЗАЦІОННА ОБУЗДКА В ЛЕТ-БРИДЖСЬКОМУ ОКРУЗІ.

Окружком в Летбридж висладе на організації обуздку тов. В. Несторука, який відідав так місцевості і в такому порядку:

МЕДСИН ГЕТ — 21, 22 і 23 лютого.

ЕЙТ МАЙЛ ЛЕРК — 24 і 25 лютого.

КОЛГОРСТ — 26 лютого.

ТУРІН — 27 і 28 лютого.

КОЛГОРСТ — 29 лютого і березня.

Товариш на місця повинні постаратися, щоб членські ці масові віча були належно підготовані.

ОБУЗДКА ОРГАНІЗАТОРКИ ЦК ЖІН-СЕКЦІЇ ТУРФДІМ В ПІВНІЧНОМУ АЛБЕРТІ.

Цим звідомляємо відділи в Північній Альберті, що організаторка Жінсекції товаришка Іванок відідав такі місцевості:

ДРОМГЕЛЕР І ОКОЛИЦЯ — від 18 до 28 лютого.

КЕЛГАРІ — від 29 лютого до 2 березня.

КЕННОР — 3 і 4 березня.

КОЛГОРСТ — 5 і 6 березня.

ЛЕГБРИДЖ — 7 і 8 березня.

БЕЛВІО — 10 і 11 березня.

ГЛІДКРЕСТ — 12 і 13 березня.

КОЛМАН — 14 і 15 березня.

СІ